

ЗЕЛС
BNJVL

ЗАЕДНИЦА
НА ЕДИНИЦИТЕ
НА ЛОКАЛНАТА
САМОУПРАВА
НА РЕПУБЛИКА
МАКЕДОНИЈА
ЗЕЛС

BASHKËSIA
E NJËSIVE TË
VETËQEVERISJES
LOKALE TË
REPUBLIKËS
SË MAQEDONISË
BNJVL

MART 2018
MARS 2018

ГЛАСИЛО GAZETË

Градоначалниците од
руралните општини со
бројни предлози за подобро
спроведување на локалните
надлежности

Kryetarët e komunave rurale
me propozime të shumta për
zbatim më të mirë të
kompetencave lokale

Одржана четвртата седница
на Управниот одбор на ЗЕЛС

U mbajt seanca e katërt e
Bordit drejtues të BNJVL-së

www.zels.org.mk

Почитувани,

Месец март изобилуваше со настани кои одеа во насока на дефинирање на заклучоци за натамошно дејствување на ЗЕЛС, за решавање на одредени предизвици со кои се соочуваат локалните власти. Беа испратени и повеќе дописи до Владата на Република Македонија, до надлежните министерства и агенции со конкретни предлози и барања во полза на општините. Управниот одбор на ЗЕЛС, на својата четврта седница, утврди одредени ставови во однос на потребата од нов стратегиски пристап на противпожарната заштита и справувањето со кризи и нивно одржливо управување, а пред се со потребата за квалитетно функционирање на противпожарните единици, кои се во надлежност на локалната власт. Беше посочено дека евентуално натамошно пролонгирање на Законот за постапување со бесправно изградени објекти, може да рефлектира уште поголеми штети за општините, а стана збор и за предизвиците со примената на Законот за државни службеници, кој е многу рестриктивен во однос на правото на општината, како работодавач, да може да врши реорганизација на службениците, заради поголема ефикасност во работењето. Управниот одбор дискутираше и притоа ги прифати бројните предлози на градоначалниците од руралните општини, донесени на состанокот што тие го одржаа во просториите на ЗЕЛС, со цел обезбедување на поквалитетно спроведување на локалните надлежности во руралните средини.

Беше одржана и средба на градоначалниците со премиерот на Република Македонија Зоран Заев и со министерот за животна средина и просторно планирање Садула Дураку, во Клубот на пратениците во Скопје, на која беше предложено времено преземање на обврските на општините во делот на депонирањето на отпадот. Беше посочено дека состојбата со управувањето со цврстиот отпад во целата земја е на многу ниско, супстандардно ниво, а негативните ефекти кои произлегуваат по животната средина се на товар на сите граѓани. Премиерот Заев, присуствуваше и на потпишувањето на договорот меѓу Министерството за транспорт и врски и ЗЕЛС, за предавање на правото на трајно користење, управување, одржување и понатамошна тековна надградба на информацискиот систем, поставен на интернет страницата www.gradezno-zemjiste.mk. Овој систем го користат 46 општини, кои ги исполнија законските услови и се стекнаа со правото да управуваат со државното градежно земјиште, а заложба на ЗЕЛС е сите општини да ги исполнат условите и да ја спроведуваат постапката преку овој систем. Со тоа, ЗЕЛС доби уште една електронска алатка за поддршка на своите членки, во јакнењето на квалитетот на услуги на општините, кон своите граѓани. На овој настан, премиерот информираше дека Владата подготвува активности за обезбедување на средства за поддршка на општините кои имаат долгови, во висина од околу 120 милиони евра, со поволна каматна стапка и со отплата на подолг временски период. Исто така, тој нагласи целосно спроведување на Законот за рамномерен регионален развој, а со тоа и сто милиони евра дополнителни пари на општините, од она што досега државата го спроведувала, како и пренесување на надлежности во капитални инвестиции .

ЗЕЛС продолжи со реализација на Проектот “Зајакнување на капацитетите за родово одговорни политики и буџетирање на локално ниво” и со своите активности, обезбеди мрежата на обучувачи да се зголеми за десет нови претставници кои своите знаења од оваа област, во следниот период, ќе ги пренесуваат на сите општини.

Со почит,

Душица Перишиќ

Извршен директор на ЗЕЛС

Тë nderuar,

Në muajin mars u realizuan një sërë ngjarjesh të cilat shkonin në drejtim të definimit të konkluzioneve për veprim të mëtejme të BNJVL-së për zgjidhjen e sfidave të caktuara me të cilat ballafaqohen pushtetet lokale. U dërguan edhe shumë shkresa në Qeverinë e RM, në ministritë kompetente dhe agjensionit me sfida dhe propozime konkrete në dobi të komunave. Bordi drejtues i BNJVL-së, në seancën e tij të katërt, përcaktoi qëndrime të caktuara lidhur me nevojën e qasjes së re strategjike të mbrojtjes zjarrfikëse dhe menaxhimi me kriza si dhe menaxhimi i tyre i qëndrueshëm, ndërsa para se gjithash me nevojën për funksionim më cilësor të njëjseve zjarrfikëse të cilat janë kompetencë të pushteteve lokale. U përmend se prolongimi i mëtejme eventual i Ligjit për të vepruar me objektet e ndërтуara pa leje mund të reflektohen dëme edhe më të mëdha për komunat, ndërsa u bë fjalë edhe për sfidat me zbatimin e Ligjit për nëpunës shtetëror që është shumë restriktiv lidhur me të drejtën e komunës si punëdhënës, të mund të kryejë riorganizim të nëpunësve, për shkak të efikasitetit më të madh në punë. Bordi drejtues diskutoi dhe më pas pranoi sfidat e shumta të kryetarëve të komunave nga komunat rurale të miratuara në mbledhje që ato mbajnë në hapësirat e BNJVL-së, me qëllim sigurimi të zbatimit më cilësor të kompetencave në mjediset rurale.

U mbajt edhe takimi i kryetarëve të komunave me kryeministrin e Republikës së Maqedonisë, Zoran Zaev dhe me ministrin për mjedis jetësor dhe planifikim hapësinor, Sadulla Duraku, në Klubin e deputetëve, në Shkup, në të cilën u propozua ndërmarrja në e obligimeve të komunave në pjesën e deponimit të mbeturinave. U përmend se gjendja me menaxhimin e mbeturinave të ngurta në mbarë vendin është shumë e ulët, në nivel substandard, ndërsa efektet negative të cilat rrjedhin në kuadër të mjedisit jetësor janë në barrë të të gjithë qytetarëve. Kryeministri Zaev, morri pjesë edhe në firmosjen e marrëveshjes midis Ministrisë për transport dhe lidhje dhe BNJVL-së për të dorëzuar të drejtën e shfrytëzimit afatgjatë, menaxhimit dhe zbatimit të avancimit rrjedhës të sistemit informatik, të vendosur në faqen e internetit www.gradezno-zemjiste.mk. Sistemin në fjalë e shfrytëzojnë 46 komuna të cilat i kanë plotësuar kushtet ligjore edhe kanë fituar të drejtën të menaxhojnë me tokën ndërtimore shtetërore, ndërsa përpjekje e BNJVL-së është që të gjitha komunat t'i plotësojnë kushtet dhe të zbatojnë procedurën përmes këtij sistemi. Me këtë BNJVL fitoi edhe një vegël elektronike për përkrahjen e anëtareve të saj, në përforsimin e cilësisë së shërbimeve të komunave, ndaj qytetarëve të tyre. Në këtë ngjarje, Kryeministri informoi se Qeveria përgatit aktivitete për sigurimin e mjeteve për përkahjen e komunave të cilat kanë borxhe, në lartësi prej 120 milion euro, me normë interesi të volitshme dhe me pagesën e borxhit në periudhë më të shkurtë kohore. Gjithashtu, ai theksoi zbatim të plotë të Ligjit për zhvillim të barabartë rajonal, ndërsa me këtë edhe njëqind milion euro para plotësuese të komunave nga ajo që deri më tani shteti e ka zbatuar, si dhe bartja e kompetencës në investimet kapitale.

BNJVL vazhdoi me realizimin e projektit „Përforsim i kapaciteteve për politikat dhe buxhetimi përgjegjës për barazi gjinore në nivel lokal” dhe me aktivitetet e saj, siguroi që rrjeti i trajnuesve të rritet për dhjetë përfaqësuese të reja të cilat dituritë e tyre nga kjo lëmi, në periudhën e ardhshme, do t'i bartin te të gjitha komunat.

Me respekt,

Dushica Perishiq

Drejtor ekzekutiv i BNJVL-së

ЗАЕДНИЦА НА ЕДИНИЦИТЕ НА ЛОКАЛНАТА САМОУПРАВА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

тел. +389 (0) 2 30 99 033, факс: +389 (0) 2 30 61 994
ул. Копенхагенска бр. 5, п.фах 32,
1000 Скопје, Република Македонија

Извршен директор на ЗЕЛС:

Душица Перишиќ

Заменик извршен директор на ЗЕЛС:

Ардита Дема-Мехмети

Подготвила:

Весна Арсовска-Динковска

Превод: Арта Абазии, Валентина Трајко

Лекториал: Момент мал ДООЕЛ, Скопје

Дизајн и подготовка: ПОИНТЕР ДОО Скопје

Печатење: Чокولوграфија ДООЕЛ Скопје

BASHKËSIA E NJËSIVE TË VETËQEVERISJES LOKALE TË REPUBLIKËS SË MAQEDONISË

tel. +389 (0) 2 30 99 033, faks: +389 (0) 2 30 61 994
rr. „Kopenhagenska” nr. 5, F.P. 32, 1000 Shkup,
Republika e Maqedonisë

Drejtor ekzekutiv i BNJVL-së:

Dushica Perishiq

Zëvendës drejtor ekzekutiv i BNJVL-së:

Ardita Dema – Mehmeti

Përgatiti:

Vesna Arsovska-Dinkovska

Përkthim: Arta Abazi, Valentina Trajko

Lektoron: Moment Mal, Shkup

Dizajnim dhe përgatitje: POINTER SHPK, Shkup

Shtyp: Çokolografija, Shkup

ПРЕДЛОЖЕНО ВРЕМЕНО ПРЕЗЕМАЊЕ НА ОБВРСКИТЕ НА ОПШТИНИТЕ ВО ДЕЛОТ НА ДЕПОНИРАЊЕТО НА ОТПАДОТ

– „Состојбата со управувањето со цврстиот отпад во целата земја е на многу ниско, супстандардно ниво, а негативните ефекти кои произлегуваат по животната средина ги чувствуваме сите. Целиот систем има низа сериозни организациски и технички недостатоци што општините во изминатиот период не успеаја да ги надминат. Затоа ни е потребен заеднички координиран настап на локалната и централната власт, за да на среднорочен период, надминеме добар дел од предизвиците. Всушност, денес сме повикани да слушнеме еден концепт на решавање на проблемот преку воспоставување на регионален систем за управување со отпадот, каде централната власт предлага времено преземање на обврските на општините во делот на депонирањето на отпадот“. Ова го истакна претседателот на ЗЕЛС, Петре Шилегов, на дебатата одржана на 02 март, 2018 година, во Клубот на пратениците во Скопје, за проектот „Воспоставување на интегрирано регионално управување со отпадот во Република Македонија“, иницирана од Министерството за животна средина и просторно планирање (МЖСПП) со локалните власти, на која присуствуваше и премиерот на Република Македонија, Зоран Заев.

– „Како поранешен градоначалник, сосема ми е јасна позицијата на локалната власт во однос на можностите за решавање на ова комплексно прашање. Во таа насока, МЖСПП направи еден пресек на состојбите и можностите за решавање на проблемот со депонирањето на цврстиот отпад во земјата, каде се потенцира потребата од вклучување на централната власт за негово деблокирање и се предлага општинските совети со одлука, времено да ја делегираат надлежноста, но и одговорноста на Владата на Република Македонија, само во делот на депонирањето на отпадот. Не станува збор за попречување на процесот на децентрализација, напротив, целта е со заеднички дијалог и поддршка да обезбедиме поквалитетни услуги за граѓаните“. Вака им се обрати министерот за животна средина и просторно планирање, Садула Дураку на големиот број градоначалници и претставници од локалната власт и од статистичките региони, што беа повикани на средбата.

И премиерот Заев, посочи дека децентрализацијата и натаму е еден од приоритетите на Владата и дека оваа иницијатива на Владата на Р.М., за трајно и современо решавање на отпадот и депониите во земјата, со воспоставување на интегрирано регионално управување со сметот и со современи регионални депонии, претставува само

У ПРОПОЗУА МАРРЈЕ Е ПЕРКОХШМЕ Е ОБЛИГИМИТ ТЌ КОМУНАВЕ НЌ ПЈЕСЌ Е ДЕПОНИМИТ ТЌ МБЕТУРИНАВЕ

– „Гјенджа ме менаххилин е мбетуринаве тЌ нурта нЌ тЌрЌ вендин ѓштЌ нЌ нјЌ нивел тепЌр тЌ улЌт осе нЌн нивелин е дур, прандај ефектет негативе қЌ буронЌ нга мједиси јетЌсор и ндејмЌ тЌ гјитћ. Системи и пЌргјитћшћм барт нјЌ сЌрЌ добЌси организуесе дће те-книке, қЌ комунат нЌ периодћн е калуар нук артитћ т’и тејкалојнЌ. ПЌр кЌтЌ қЌллим кеми невојЌ пЌр нјЌ перформансЌ тЌ координуар тЌ пуштетит локал дће қендрор, қЌ тЌ капЌрчејмЌ нјЌ пјесЌ тЌ мирЌ тЌ сфидаве пЌр нјЌ периодћ тЌ месме. Фактикисћт сот јemi thrrur қЌ тЌ нјићemi ме нјЌ концепт тЌ ри пЌр згјидћјен е проблемит нЌпЌрмјет темелимит тЌ нјЌ системи рајонал пЌр менаххилим ме мбетуринат, ку пуштети қендрор пропозон қЌ пЌрћохЌсисћт тЌ маррЌ пЌрсипЌр пЌргјегјЌситЌ е комунаве нЌ пјесЌ е депонимит тЌ мбетуринаве“. Кјо у тећсua нга крyетари и BNJVL-сЌ, Petre Shilegov, нЌ дискути-мин рreth проектит „Themelimi i menaxhimit tЌ интегриуар рајонал тЌ мбетуринаве нЌ РепубликЌн е МақедонисЌ“, и инициуар нга Министрия е мједисит јетЌсор дће планификимит хапЌсинор (MMJPH) ме пуштетит локале, нЌ тЌ цилин морри пјесЌ едће Крyеминистри и РепубликЌс сЌ МақедонисЌ, Z. Zoran Zaev.

– „Si ish kryetar komune, e kam tЌrЌsisћt тЌ қartЌ pozitЌн е пуштетит локал нЌ lidћје ме mundЌsitЌ пЌр згјидћјен е кЌсaj чЌсћтјеје тЌ нЌрЌликуар. НЌ кЌтЌ dreјtim MMJPH ka бЌрЌ нјЌ нЌрпрерје тЌ гјендјеје дће mundЌsive пЌр згјидћјен е проблемит ме депонимин е мбетуринаве тЌ нурта нЌ венд, ку у тећсua nevoja пЌр пЌрфshirjen е пуштетит қендрор пЌр зћбллокимин е тјј дће пропозоћет қЌ кЌшћllat komunale ме вендим пЌркатЌс тЌ делегојнЌ пЌрћохЌсисћт kompetencЌн, por edhe пЌргјегјЌsinЌ е QeverisЌ сЌ РепубликЌс сЌ МақедонисЌ, vetЌм нЌ пјесЌ е депонимит тЌ мбетуринаве. Нук бЌћет фјалЌ пЌр пенгимин е процесит тЌ decentralizimit, por пЌркун-дрази қЌллими ѓштЌ қЌ ме dialog дће пЌрћраћје тЌ пЌрбашћкЌт тЌ siguroјмЌ шћрбиме ме cilЌsi мЌ тЌ лartЌ пЌр қytetarЌт“. НЌ кЌтЌ мЌнyрЌ iu dreјtua Z. Sadulla Duraku kryetarЌve дће пЌрфақЌsuesve тЌ пуштетит локал дће рајоневе статистикоре, қЌ isћin thrrur нЌ нумЌр тЌ мадћ тЌ marrin пјесЌ нЌ кЌтЌ takim pune.

Kryeministri Zaev theksoi se decentralizimi mбетet нјЌ нга prioritetet е QeverisЌ дће кјо инициативЌ е QeverisЌс сЌ РепубликЌс сЌ МақедонисЌ пЌр згјидћје bashћкЌkohore дће аfatгјате тЌ проблемит ме мбетуринат дће depot нЌ венд, ме темелимин е менаххилим рајонал тЌ интегриуар пЌр мбетуринат si едће ме депозитЌ bashћk-kohore рајонале, paraqet vetЌм пЌрћраћје пЌр комунат нЌ зћбллокимин е disa vonesave нЌ нивел локал. Kryeministri Zaev theksoi se tashмЌ ѓштЌ нЌ пЌргатитје згјидћја ligјore, ме тЌ cilЌн, пЌр нјЌ kohЌ тЌ кaktuар дће deri sa проектит нук realizoћet нЌ тЌrЌsi, do тЌ

поддршка за општините за деблокирање на одредени застои на локално ниво. Премиерот Заев рече, дека се подготвува законско решение со кое, времето, додека проектот не се реализира целосно, ќе се префрли надлежноста за овие прашања на централно ниво, а по решавањето, истите повторно ќе бидат вратени на општините. Тој потсети дека во земјата има повеќе од 50 депонии што се користат од страна на општините за депонирање на отпад, кои се со висок, среден, или низок ризик, при што има и многу диви и неконтролирани депонии.

-„Во Македонија се неопходни регионални депонии за решавање на проблемот со отпадот и за поздрава животна средина. Градоначалниците на секој регион, со советите, треба да донесат одлука кој модел ќе го прифатат, дали ќе искористат средства од европските фондови, дали ќе одат на модел на јавно-приватно партнерство или ако регионот има можност - сами да финансираат изградба на регионална депонија“, рече премиерот, Заев.

Тој упати апел до градоначалниците во општините каде се предлага изградба на депонии, да разговараат во своите граѓани и да обезбедат сè што е неопходно за да не се создава загриженост или страв меѓу нив. - „Новите технологии нудат современи решенија. Сметот е новиот профитабилен бизнис, тој претставува суровина и во светот општините се натпреваруваат да придобијат градба на депонии на нивна територија“, рече Заев, при што потсети дека исто така, општините треба да ги запознаат граѓаните и со можностите за поголеми трошоци од досегашните, особено во оние средини каде досега воопшто и не се плаќало за оваа услуга.

На средбата беа посочени и планираните локации за изградба на депониите, по што дел од градоначалниците изнесоа одредени забелешки зошто не се сложуваат со одредени локации, истакнувајќи ги причините за таквиот став. Имаше и градоначалници кои поради економска исплатливост на депониите, побараа регионалната депонијата да се гради токму на нивна територија. Стана збор и за можностите за депонирање на сметот во периодот до реализирањето на овие регионални депонии, потоа за начинот на креирањето на цената на услугата и евентуалната потреба за нејзино времено субвенционирање од страна на Владата. Генерално, поголемиот дел од градоначалниците истакнаа дека со реализацијата на оваа иницијатива тие не би ја изгубиле надлежноста, напротив сметаат дека оваа поддршка е реално потребна за локалната власт, за надминување на еден многу тежок проблем со кој се соочуваат сите општини, граѓани и целата земја.

На средбата беа изнесени и други предизвици со кои се соочуваат локалните власти, како во делот на образованието и превозот на учениците, преземањето на надлежностите за управување со градежно неизградено земјиште, за високите трошоци за струја за пречистителните станици и друго. Премиерот информираше, дека Владата е подготвена за поддршка на издржани проекти на локалните власти, но истакна и дека ЗЕЛС може да биде канализаторот на предлозите на општините, односно овластен предлагач пред Владата, за оперативни работи на потребите на локалните власти. Тој не пропушти да потсети дека Влада работи на утврдување на решенија за исплаќање на долговите на општините и деблокирање на сметките на оние општини кои се соочуваат со ова прашање.

transferohet kompetenca për këto çështje në nivel qendror, kurse pas zgjidhjes së tyre të njëjtat përsëri do të kthehen komunave. Ai kujtoi se në vendin tonë ekzistojnë më shumë se 50 depo, që nga ana e komunave përdoren për deponimin e mbeturinave, të cilët janë me rrezik të ulët, të mesëm ose të lartë, sepse ka shumë depo jolegale dhe të pakontrolluara.

-„Maqedonia ka nevojë për depo rajonale pikërisht për zgjidhjen e problemit me mbeturinat si edhe për një mjedis jetësor më të shëndetshëm. Kryetarët nga çdo rajon me këshillat duhet të miratojnë vendim se cilin model do të ndjekin, kuptimisht të shfrytëzojnë fonde evropiane, të themelojnë partneritet publiko – privat ose në rast se rajoni ka mundësi – të vetëfinancojnë ndërtimin e depozo rajonale“, theksoi kryeministri Zaev.

Ai apeloi që kryetarët e komunave ku propozohet ndërtim i depoz, të bisedojnë me qytetarët e tyre dhe të sigurojnë gjithçka e nevojshme që të mos shkaktojnë ankth dhe frikë mes tyre. - „Teknologjitë e reja ofrojnë zgjidhje bashkëkohore. Mbeturinat paraqesin një biznes të ri fitimprurës sepse paraqet lëndë të parë dhe në botë komunat konkurrojnë për të fituar ndërtim për depo në territorin e tyre“, tha Z. Zaev dhe njëkohësisht kujtoi se komunat duhet ti njohin qytetarët me mundësitë për shpenzime më të larta nga të deritanishmet, posaçërisht në ato mjedise ku deri tani ky shërbim nuk paguhej aspak.

Pastaj përfaqësuesit e Ministrisë së mjedisit jetësor dhe planifikimit hapësinor prezantuan më detajisht projektin, i cili siç u theksua është hartuar në bazë të shumë analizave dhe me përfshirje të një numri të madh ekspertësh të brendshëm dhe të jashtëm. Për komunat nga Rajoni Lindor dhe Verilindor mbetet përgjegjësia të formojnë ndërmarrje publike rajonale për menaxhim të mbeturinave, që do të ekonomizojë me deponi rajonale dhe stacionet e transferimit. Në rastet kur fitojnë mjete nga Fondet Evropiane i vetmi kusht është që të formohet ndërmarrje publike. Ndërmarrjet ekzistuese publike dhe komunale do të vazhdojnë me obligimin për grumbullimin dhe transportimin e mbeturinave në komunën përkatëse dhe stacionet transportuese të duhura, respektivisht depo rajonale. U diskutua edhe për mundësitë për deponim të mbeturinave në periudhën deri në realizimin e këtyre depove rajonale, më pas mënyra e krijimit të çmimit për shërbimin e dhënë si edhe nevoja eventuale për subvencionim kohor të saj nga ana e Qeverisë. Në përgjithësi, numri më i madh i kryetarëve theksuan se me realizimin e kësaj iniciative ata nuk do të humbin kompetencën por përkundrazi konsiderojnë se një përkrahje e tillë është realisht e duhur për pushtetin lokal për tejkalimin e një problemi tepër të vështirë me të cilin ballafaqohen komunat, qytetarët dhe i gjithë vendi.

Në takim u shprehën edhe disa sfida të tjera me të cilat ballafaqohen pushtetet lokale, si në pjesën e arsimit dhe transportimit të nxënësve, ndërmarrja e kompetencave për menaxhim me tokën e pandërruar ndërtimore, për shpenzimet e larta elektrike të stacioneve pastuese etj. Kryeministri informoi se Qeveria është e gatshme për të ofruar përkrahje projekteve të qëndrueshme të pushteteve lokale, por theksoi se BNJVL mund të jetë „kanalizues“ i propozimeve të komunave, gjerësisht propozues i autorizuar para Qeverisë për punë operative lidhur me nevojat e komunave. Ai gjithashtu rikujtoi se Qeveria punon në përcaktimin e zgjidhjeve për larjen e borxheve të komunave dhe zhbllokimi i llogarive të këtyre komunave që ballafaqohen me këtë çështje.

АКТИВНОСТИ ВО РАМКИТЕ НА ПРОЕКТОТ „ВОСПОСТАВУВАЊЕ НА ИНТЕГРИРАНО РЕГИОНАЛНО УПРАВУВАЊЕ СО ОТПАДОТ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА“

Претставниците од Министерството за животна средина, пред градоначалниците го презентираа Проектот „Воспоставување на интегрирано регионално управување со отпадот во Република Македонија“, кој како што беше посочено е направен врз основа на многу анализи и со вклученост на поголем број експерти од земјата и странство. Беше истакнато дека интегрираното управување со отпад е потребно, бидејќи обезбедува ефикасно собирање, транспорт, рециклирање и депонирање на отпадот, може да обезбеди пониска цена за повеќе отпад, контролирани локации за депонии, придобивки од селектирање, вработување на население и слично. Досега се подготвени седум регионални планови за управување со отпад, седум стратески оценки за плановите, шест физибилити студии за инвестициски проекти и анализа на трошоци-придобивки, шест студии за оцена на влијанието врз животната средина, пет детални проекти за изградба на регионални центри за управување со отпад односно регионални депонии, со потребна инфраструктура за преработка на отпадот и претоварни станици, како и шест студии за затворање на сите нестандартни депонии во шесте региони. Беше изнесен и бројот на нестандартни депонии по региони, кои негативно влијаат врз животната средина и здравјето на луѓето. Во Пелагонискиот, Вардарскиот, Скопскиот и Југозападниот регион има 19 нестандартни депонии со висок ризик, 289 со среден ризик и четири со мал ризик. Во Источниот регион утврдени се 11 нестандартни депонии и 71 ѓубриште (со над 5 тони отпад). Во Североисточниот регион има пет 5 депонии и 36 ѓубришта. Цените на услугата за собирање на отпад во сите региони на месечно ниво по домаќинство, се движат од 100 денари до 600 денари, а највисоки се во Скопскиот регион. Процентот на наплата на надоместокот за услугата се движи од 30% до 85%.

Обезбедена е и финансиска анализа на инвестициите за воспоставување на регионален систем за управување со отпад и тоа за Пелагонискиот изнесува 32.143.781 евра, за Вардарскиот 21.451.416 евра, за Скопскиот 9.180.516 евра, за Југозападниот 33.698.914 и за Источниот и Североисточниот 26.610.594 евра. Во овие суми е вклучена и потребната инвестиција за набавка на опрема, затворање на нестандартните депонии и изградба на систем од една регионална депонија и претоварни станици.

За општините од Североисточниот и Источниот регион, останува обврската да формираат јавно-меѓурегионално претпријатие за управување со отпад, основано од сите 17 општини, кое ќе стопанисува со регионалната депонија и претоварните станици. При добивање средства од Европска унија, услов е да се формира јавно претпријатие. Постојните јавни и комунални претпријатија ќе продолжат со обврската за собирање и транспорт до претоварната станица, односно меѓурегионалната депонија.

АКТИВИТЕТЕ НЭ КУАДЭР ТЭ ПРОЈЕКТИТ „VENDOSJA E MENAXHIMIT ТЭ ИНТЕГРУАР РАЈОНАЛ ME MBETURINAT NЭ REPUBLIKЭN E MAQEDONISЭ“

Перфаќесуесит е Министрисэ пэр мједис јетэсор, пара крјетарэве е презантуан проектин „Vendosja e menaxhimit тэ интегриуар рајонал ме мбетуринат нэ Републикэн е Македонисэ“ қэ эштэ бэрэ нэ базэ тэ шумэ анализаве dhe me пэрфширјен е нјэ нумри тэ мадх тэ експертэве nga vendi dhe jashtë. U пэрмэнд се менахими i интегриуар ме мбетуринат эштэ i nevojshëm pasi siguron mbledhje efikase тэ мбетуринаве, transport, reciklim dhe deponim тэ мбетуринаве, mund тэ сигурohet çmim më i ulët пэр шумэ мбетурина, lokacione тэ kontrolluara тэ мбетуринаве, пэрfitime nga selektimi, punësim i popullatës etj. Deri më tani janë пэргатитур shtatë plane rajonale пэр menaxhim ме мбетуринат, shtatë vlerësime strategjike пэр planet, gjashtë studime fizibiliteti пэр projekte investuese dhe analiza тэ shpenzimeve-përfitimeve, gjashtë studime пэр vlerën e ndikimit mbi мједисин јетэсор, pesë projekte detajuese пэр ndërtim тэ qendrave rajonale пэр menaxhim ме мбетуринат, respektivisht deponitë rajonale, ме инфраструктурэ тэ nevojshme пэр пэрpunimin e мбетуринаве dhe stacioneve si dhe gjashtë studime пэр mbylljen e тэ gjitha deponive тэ jostandardizuara нэ gjashtë rajonet. U пэрмэнд edhe numri i deponive тэ jostandardizuara пэр çdo rajon тэ cilat ndikohнэ negativisht mbi мједисин јетэсор dhe shëndeti i njerëzve. Në rajonin e Pellagonisë, Vardarit, тэ Shkupit dhe Jugperëndimor ka 19 deponi тэ jostandardizuara ме rrezik тэ мадх, 289 janë ме rrezik тэ mesëm dhe 4 ме rrezik тэ vogël. Në rajonin Lindor janë пэрсактуар 11 deponi тэ jostandardizuara dhe 71 мбетурина (ме 5 ton мбетурин). Në rajonin Verilindor ka 5 deponi dhe 36 vende пэр hedhjen e мбетуринаве. Çmimi i shërbimeve пэр mbledhjen e мбетуринаве нэ тэ gjitha rajonet, нэ nivel mujor пэр amvisëri janë rreth 100 denarë deri 600 denarë, ndërsa нэ rajonin e Shkupit më тэ lartë. Përqindja e arkëtimit тэ kompensimit пэр shërbimin e dhënë lëviz prej 30% deri 85%.

Эштэ сигуар edhe analiza financiare e investimeve пэр vendosjen e sistemit rajonal пэр menaxhim ме мбетуринат dhe atë пэр rajonin e Pellagonisë пэрмбан 32.143.781 euro, пэр тэ Vardarit -21.451.416 euro, пэр тэ Shkupit 9.180.516 euro, пэр Jugperëndimor 33.698.914 dhe пэр тэ Lindjes dhe Verilindjes -26.610.594 euro. Në këto shuma эштэ пэрфширë edhe nevoja e investimit пэр furnizim тэ pajisjes, mbyllja e deponive тэ jostandardizuara dhe ndërtimi i sistemit тэ нјэ deponie rajonale dhe stacione тэ stërmбуshura.

Пэр комунат е rajonit Verilindor dhe rajonit Lindor mbetet obligim тэ formojнэ ndërmarrje publike-ndër-rajonale пэр menaxhim ме мбетуринат, тэ themeluar nga тэ gjitha 17 komunit, қэ do тэ udhëheq ме deponinë rajonale dhe stacionet. Gjatë marrjes së mjeteve nga Bashkimi Evropian kusht эштэ тэ formohet ndërmarrje publike. Ndërmarrjet publike ekzistuese dhe komu-

Обврски на општините и јавните комунални претпријатија во овие два региона се: да ја спроведат постапката за експропријација на земјиштето каде се наоѓаат нестандартните депонии; да обезбедат ревизија на основните документи за затворање на нестандартните депонии, како и за основните документи за основањето на новиот систем (депонија и трансфер станици); да обезбедат средства за регистрација на возилата за собирање на отпад и за нивно одржување (вкупно 39 возила); да обезбедат средства за редовно одржување на контејнерите што ќе бидат набавени (3.923 контејнери); да обезбедат службени лица што ќе работат во делот на управувањето со отпадот, како и овластени инспектори за животна средина и комунални редари; да земаат активно учество во спроведувањето на проектот финансиран од ИПА за „Зајакнување на капацитетите за спроведување на регионалниот систем за управување со отпад“.

За Полошкиот регион, обезбедени се средства од Владата на Швајцарија, за изработка на потребната планска документација за воспоставување на регионален систем за управување со отпад. Дел од средствата, ќе бидат искористени за рехабилитација на регионалната нестандартна депонија во Русино и за зајакнување на техничките капацитети на руралните општини од овој регион за собирање и транспорт на отпадот. За Источниот и Североисточниот регион, МЖСПП ќе продолжи со поддршката за воспоставување на регионален систем, преку финансирање од Европската Унија. За Скопскиот регион, постои регионална депонија „Дрисла“ каде останува општините на овој регион да го имплементираат системот предвиден во изработената планска документација, односно изградба на предвидените претоварни станици и вклучување на сите општини во системот. Комунална хигиена Скопје ќе управува со претоварните станици. За Југозападниот, Југоисточниот, Пелагонискиот и Вардарскиот регион, Министерството предлага да се започне со имплементација на регионален систем до крајот на март 2018 година, бидејќи целокупната планска документација е донесена и преостанува да се изнајдат средства за финансирање на овој систем.

нале до të vazhdojnë me obligimin për mbledhje dhe transport në stacionet, respektivisht deponi ndër-rajonale.

Obligime të komunave dhe ndërmarrjeve publike dhe komunale në këto rajone janë: të zbatojnë procedurën për eksproprijim të tokës ku ndodhen deponitë e jostandardizuara, të sigurojnë revizion të dokumenteve tjera për hapjen dhe mbylljen e deponive të jostandardituara, si dhe për themelimin e dokumenteve të sistemit të ri (deponi dhe stacione transferi); të sigurojnë mjete për regjistrim të automjeteve për mbledhjen e mbeturinave dhe për mbajtjen e tyre (gjithsej 39 automjete); të sigurohen mjete për mbajtjen e rregullt të konteјnerëve që do të furnizohen (3.923 konteјnerë); të sigurojnë persona zyrtarë që do të punojnë në pjesën e menaxhimit me mbeturinat dhe inspektorët e autorizuar për mjedis jetësor dhe rojtarët komunalë; të marrin pjesë aktive në zbatimin e projektit të financuar nga IPA për „Përforsim të kapaciteteve për zbatim të sistemit rajonal për menaxhim me mbeturinat“.

Për rajonin e Pollogut janë siguruar mjete nga Qeveria e Zvicrës për hartim të dokumentacionit planifikues të sistemit rajonal për menaxhim me mbeturinat. Një pjesë e mjeteve do të shfrytëzohen për rehabilitim të deponive të jostandardizuara në Rusino dhe për përforsimin e kapaciteteve teknike të komunave rurale nga rajoni në fjalë, lidhur me mbledhjen e mbeturinave dhe transportin e tyre. Për rajonin Lindor dhe Verilindor, MMJPG do të vazhdojë me përkrahjen e vendosjes së sistemit rajonal përmes financimit nga BE. Për rajonin e Shkupit, ekziston deponi rajonale „Drislla“ ku mbetet që komunat e këtij rajoni të implementojnë sistemin e parashikuar të stacioneve dhe përfshirjen e të gjitha komunave në sistem. Higjiена komunale Shkup, do të menaxhojë me stacionet shkarkuese. Për rajonin Jugperëndimor, Juglindor, të Pellagonisë dhe të Vardarit, Ministria propozon të fillohet me implementimin e sistemit rajonal deri në fund të marsit 2018, pasi që dokumentacioni i përgjithshëm planifikues është miratuar dhe ngelet të gjehen mjete për financimin e sistemit në fjalë.

ГРАДОНАЧАЛНИЦИТЕ ОД РУРАЛНИТЕ ОПШТИНИ СО БРОЈНИ ПРЕДЛОЗИ ЗА ПОДОБРО СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЛОКАЛНИТЕ НАДЛЕЖНОСТИ

Во просториите на ЗЕЛС на 09 март 2018 година, беше организирана средба со градоначалници од руралните општини, со цел евидентирање на предизвиците на овие локални власти, како и на нивните предлози, за подобро спроведување на надлежностите. Овие предлози ќе бидат разгледани од Управниот одбор на ЗЕЛС, по што ќе се утврди нивно систематизирање и преточување во ставови, со кои ЗЕЛС ќе излезе пред Владата на Република Македонија. На присутните градоначалници им беа претставени и дел од досегашните достигнувања на ЗЕЛС во процесот на лобирањето, меѓу кои беа наведени: утврдувањето на прагови во распределбата на средствата од ДДВ, во полза на помалите опш-

KRYETARËT E KOMUNAVE RURALE ME PROPOZIME TË SHUMTA PËR ZBATIM MË TË MIRË TË KOMPETENCAVE LOKALE

Në hapësirat e BNJVL-së më 09 mars, 2018, u organizua takim i kryetarëve të komunave me qëllim evidentimi të sfidave të këtyre pushteteve lokale dhe propozimeve të tyre, për zbatim më të mirë të kompetencave. Këto propozime do të shqyrtohen nga Bordi drejtues i BNJVL-së, me ç'rast do të përcaktohet sistematizimi i tyre dhe sigurimin e qëndrimeve me të cilat BNJVL do të dalë para Qeverisë së RM. Kryetarëve të pranishëm i'u prezantuan edhe një pjesë e arritjeve të deritanishme të BNJVL-së në procesin e lobimit midis të cilave u përmendën: përcaktimi i pragjeve në ndarjen e TVSH-së, në dobi të komunave më të vogla; ndarja e mjeteve nga eks-

тини; распределбата на средствата од експлоатација на минералните сировини, процентот на концесии на земјоделско земјиште, средства од концесии од вода за производство на електрична енергија, зголемување на средства што општините ги добиваат од комуналната такса за улично осветлување, потоа покачувањето на процентот на распределба на ДДВ од 3% на 4,5%, управувањето со градежното земјиште и други.

По повеќечасовна дискусија беа донесени следните заклучоци:

1. Да се разгледа можноста руралните општини да доби-ваат повеќе средства од ДДВ. Овие средства претста-вуваат едни од главните приходи за општината, особено важни за развивање на програми и проекти, кои би биле ориентирани кон задржување и афирмирање на населението во овие средини и намалување на постојаното иселување на претежно младата популација, но и за обезбедување на општинската администрација. Еден од предлозите е да се зголеми фиксниот дел за руралните општини.

2. Да се испрати барање до Министерството за земјо-делие, шумарство и водостопанство, со кое ќе се побара да достават список на сите парцели на земјоделско земјиште, кое е издадено под закуп. Со писмото, да се предложи да направат електронска алатка, со чија помош општинските служби ќе можат да следат кои парцели се дадени под закуп и колку се остварува од истите, со назначени закупци на земјиштето, категорија на земјиште, катастарска општина, години на издадено земјиште под закуп, како и информации за нереализирани наплати по основ на закупнини. Да се забрза и регулира наплатата.

3. Постапката за носење на ДУП-ови да се поедностави и забрза. Процедурите се долги и некогаш траат дури и повеќе години. Особено е важно да се зголемат средствата за финансиска поддршка на општините, за изготвување на документи за планирање на просторот како и издвојување на подмерката за изготвување на урбанистички планови, од програмата за финансиска поддршка на руралниот развој, како посебна мерка во оваа програма, по која општините ќе можат да аплицираат со повеќе проекти. Ова е важно, бидејќи со отво-рањето на европските фондови за поддршка на проекти за земјоделство и рурален развој, голем дел од сред-ствата не можат да се искористат ниту од страна на при-ватниот сектор, точно поради немањето на потребните просторни планови, кои се и едни од задолжителните документи кои се бараат од страна на европските фон-дови.

4. Зголемување на средствата од фондот за патишта и враќање на неговата пресметковна состојба во пери-од пред 2009 година. Општините со седиште во село, принудени се во одреден период од годината, заради непречено одвивање на сообраќајот да ги чистат и одр-жуваат и регионалните патишта кои минуваат на нивна територија, а за вршењето на оваа услуга не добиваат

платими i пërbërësve mineralë, përqindja e konce-sioneve të tokës bujqësore, mjetet nga koncesionet nga uji për prodhimin e energjisë elektrike, rritja e mjeteve që komunat i fitojnë nga taksat komunale për ndriçim rrugor, pastaj ngritja e përqindjes së TVSH-së nga 3% në 4,5% menaxhim me tokë ndër-timore etj.

Në diskutimin shume orësh u miratuan këto kon-kluzone:

1. Të shqyrtohet mundësia që komunat rurale të fi-tojnë më shumë mjete nga TVSH. Këto mjete pa-raquesin një ndër të hyrat kryesore për komunat, veçanërisht të rëndësishme për zhvillimin e pro-grameve dhe projekteve të cilat do të orientoheshin ndaj mbajtjes dhe afirmimit të popullatës në këto mjedise dhe zvogëlimi i migrimit të vazhdueshëm të popullatës së re, por edhe për sigurimin e admi-nistratës komunale. Një ndër propozimet është të rritet pjesa fikse për komunat rurale.

2. Të dërgohet kërkesë në Ministrinë për bujqësi, pylltari dhe ekonomi të ujërave, me të cilën do të kërkojë listë të të gjitha parcelave të tokës bujqëso-re, që është dhënë me qira. Me letrën të propozohet të bëhen vegla elektronike, me ndihmën e së cila-ve shërbimet komunave do të mund të ndjekin cilat parcela janë dhënë me qira dhe sa janë realizuar, me qiramarrësit e caktuar të tokës, kategoria e tokës, komuna kadastrale, vitet e tokës së dhënë me qira, si dhe informacion për arkëtimet e parea-lizuara në bazë të qirave. Të përshpejtohet dhe rre-gullohet arkëtimi.

3. Procedura për miratimin e DUP të thjeshtë-zohet dhe përshpejtohet. Procedurat janë të gja-ta dhe ndonjëherë zgjasin deri në më shumë vite. Veçanërisht është e rëndësishme të rriten mjetet për përkrahje financiare të komunave lidhur me hartimin e dokumenteve për planifikim të hapësi-rës si dhe ndarja e nënmasës për hartimin e planeve urbanistike nga Programi për përkrahje financiare të zhvillimit rural, si masë e veçantë në këtë Pro-gram, me të cilin komunat do të mund të aplikojnë me shumë projekte. Kjo është mjaft e rëndësishme pasi me hapjen e fondeve evropiane për përkrah-jen e projekteve për zhvillim bujqësor dhe rural, një pjesë e madhe e mjeteve nuk mund të shfrytëzohen as nga ana e sektorit privat, më saktë mungesa e planeve të nevojshme hapësinore si ndër dokumen-tet më të rëndësishme.

4. Rritja e mjeteve nga fondet për rrugë dhe kthimi i gjendjes së tij kalkuluese në periudhën prej vitit 2009. Komunat ne seli në fshat janë të obliguara që në periudhë të caktuar për shkak të zhvillimit të pa-penguar të komunikacionit t'i pastrojnë dhe mirëm-bajnë rrugët rajonale të cilat kalojnë në territorin e tyre, për kryerjen e këtij shërbimi të fitojnë kthim të mjeteve të shpenzuara për këtë dedikim. Kjo ndodh

поврат на средствата потрошени за таа намена. Ова се случува особено во зимскиот период, со цел нормализирање на сообраќајот за потребите на локалното население.

5. Да се среди состојбата со противпожарните единици. Да им се овозможи на руралните општини да можат, со помош на меѓуопштинска соработка, или самостојно, да организираат свои противпожарни служби, а финансиските средства за плати и опрема да се предвидат во наменската дотација.

6. Да се испрати допис до Министерството за транспорт и врски, Министерството за земјоделие и Агенцијата за катастар и да се предложи поделбата да не ја прават по старата територијална поделба на 34 општини, туку да се ориентираат по Законот за територијална поделба и согласно истиот, да ги направат соодветните поделби и работењето да го ускладат во согласност со тој закон. Во работењето, со поделба на 34 општини, се прават многу грешки, а и финансиските средства од повеќето концесии, се исплатуваат во несоодветни општини, односно не таму каде што физички се наоѓа концесијата.

7. Да се побара од Владата, со соодветна измена на закони, општините да добиваат најмалку 50% и од концесијата на песокот во реките, особено бидејќи овие локални власти, преземаат низа мерки за санирање на земјиштето и штетите што се создаваат од концесионерите.

8. Да се изменат законите и соодветно да се поделат средствата од концесија на шумите и пасиштата помеѓу општините и Владата. Огромни се трошоците кои ги имаат општините поврзани со поправање на патна инфраструктура, токму заради транспорт на дрва, а од тоа не остваруваат никакви средства.

9. Индустриските општински зони да бидат регулирани со Закон, а државата да најде начин соодветно да ја помогне нивната изградба.

10. Да се посвети поголемо внимание на изградбата на градинки во руралните средини, а да се обезбедат дополнителни средства и во блок дотациите.

11. Да се забрза постапката за издавање на заплениети возила, а теренските возила приоритетно да можат да ги добиваат руралните општини.

12. Да се најде начин и уште еднаш да се разгледа можноста, да општините кои ќе добијат средства преку програмата за финансиска поддршка на руралниот развој, доколку на тендер остварат цена, која се вклопува во добиените средства од овој фонд, да немаат обврска за самостојно покривање на ДДВ-то за тие проекти, туку тоа да влезе во предвидените средства.

13. Да се забрза пренамената на земјоделското земјиште во градежно, особено таму каде тоа ќе значи развој на општината.

веќанерisht në periudhën e dimrit me qëllim normalizimi të komunikacionit të popullatës lokale.

5. Të rregullohet gjendja me njësitë zjarrfikëse. T'u mundësohet komunave rurale të mund që me ndihmën e bashkëpunimit ndërkomunal, ose individualisht, të organizojnë shërbime të tyre zjarrfikëse, ndërsa mjetet financiare për rrogat dhe pajisje të parashikohen në dotacionin me dedikim.

6. Të dërgohet shkresë në Ministrinë për transport dhe lidhje, ministria për bujqësi dhe Agjensioni për kadastrë të propozohet ndarjen të mos e bëjnë në bazë të ndarjes së tyre territoriale në 34 komuna, por të orientohen në bazë të Ligjit për ndarje territoriale dhe unanimisht t'i bëjnë adekuate ndarjet dhe punën t'i harmonizojnë konform ligjit. Me punën me ndarjen në 3 komuna, bëhen shumë gabime, ndërsa mjetet financiare nga shumë koncesione paguhen në komuna joadekuate, respektivisht jo aty ku fizikisht ndodhet koncesioni.

7. Nga Qeveria të kërkohet me ndryshim adekuat të ligjeve, komunat të marrin më së paku 50% dhe nga koncesionet e rërës në lumenjtë, veçanërisht pasi që këto pushtete lokale, ndërmarrin një varg masash për sanimin e tokës dhe dëmeve që krijohen nga koncesionarët.

8. Të ndryshohen ligjet dhe në mënyrë adekuate të ndahen mjetet nga koncesioni i pyjeve dhe kullasove midis komunave dhe Qeverisë. Tejet të mëdha janë shpenzimet të cilat i kanë komunat lidhur me rregullimin e infrastrukturës rrugore, pikërisht për shkak të transportit të drunjtëve, ndërsa nga kjo nuk realizojnë mjete.

9. Zonat industriale komunale të rregullohen me Ligj, ndërsa shteti të gjejë mënyrë adekuate të ndihmojë në ndërtimin e tyre.

10. Të përkushtohet vëmendje e madhe në ndërtimin e çerdheve në komunat rurale, ndërsa të sigurohen mjete plotësuese edhe në bllok dotacionet.

11. Të përshpejtohet procedura për dhënien e automjeteve të marra peng, ndërsa automjetet në teren të mund t'i marrin komunat rurale.

12. Të gjehet mënyrë edhe një herë të shqyrtohet mundësia që komunat të cilat do të fitojnë mjete përmes Programit për përkrahje financiare të zhvillimit rural, përderisa në tender realizojnë çmim, që përputhet në mjetet e fituara nga fondit në fjalë, të mos kenë obligim për mbulim të pavarur të TVSH-së për këto projekte, por kjo të hyjë në mjetet e parashikuara.

13. Të përshpejtohet ridedikimi i tokës bujqësore në atë ndërtimore, veçanërisht aty ku do të thotë zhvillim i komunës.

ХАРДВЕРОТ И СОФТВЕРОТ НА ИНФОРМАЦИСКИОТ СИСТЕМ www.gradezno-zemjiste.mk ПРЕДАДЕН НА ЗЕЛС

– „Денес потпишавме договор со кој Министерството за транспорт и врски на ЗЕЛС му го предава правото на трајно користење, управување, одржување и понатамошна тековна надградба на информацискиот систем поставен на интернет страницата www.gradezno-zemjiste.mk. ЗЕЛС ја доби хардверската инфраструктура, но и самиот софтвер преку кој се спроведуваат сите постапки за отуѓување или давање под закуп на градежно неизградено земјиште, сопственост на Република Македонија, по пат на јавно наддавање и по пат на непосредна спогодба, кои се утврдени во Законот за градежно земјиште.

Ова го истакна претседателот на ЗЕЛС, Петре Шилегов и градоначалник на град Скопје, на свеченоста што се одржа по овој повод, на 13 март 2018 година, во просториите на административната зграда на ЗЕЛС, на која присуствуваа и министерот за транспорт и врски, Горан Сугарески и потпретседателите на ЗЕЛС: Висар Ганиу, градоначалник на Општина Чаир и Митко Јанчев, градоначалник на Општина Кавадарци. На чинот на потпишувањето присуствуваа и премиерот на Република Македонија, Зоран Заев, кој имаше и своја изјава пред медиумите.

– „ЗЕЛС ги доби авторските права врз изворниот код на трајно користење, без надомест, но со обврска да го одржува и да го надградува овој информациски систем. Досега овој систем го користат 46 општини кои ги исполнија законските услови и се стекнаа со правото да управуваат со државното градежно земјиште. Во останатите општини, постапките се водат преку Министерството за транспорт и врски. Заложба на ЗЕЛС е сите општини да ги исполнат условите и да ја спроведуваат постапката преку овој систем“, рече Шилегов и додаде дека ЗЕЛС останува и натаму посветен кон своите членки, да ги поддржува во користењето на електронските услуги за граѓаните, бидејќи тоа е една од главните стратески цели на Заедницата.

HARDUERI DHE SOFTUERI I SISTEMIT INFORMATIK www.gradezno-zemjiste.mk, I'U DORËZUA BNJVL-SË

– „Sot firmosëm Marrëveshje me të cilën Ministria për transport dhe lidhje BNJVL-së i'a dorëzon të drejtën afatgjate të shfrytëzimit, zbatimin dhe avancimit të mëtejme të sistemit informatik, të vendosur në faqen e internetit www.gradezno-zemjiste.mk. BNJVL fitoi infrastrukturën harduerike, por edhe vetë softuerin përmes së cilit do të zbatohen të gjitha procedurat për tjetërsim dhe dhënie me qira të tokës së pandërtuar ndërtimore, pronësi e Republikës së Maqedonisë, në mënyrë në ankandit publik dhe në mënyrë të marrëveshjes së drejtpërdrejtë, të cilat janë përcaktuar në Ligjin për tokë ndërtimore“.

Këtë theksoi kryetari i BNJVL-së, Petre Shilegov dhe kryetar i Qytetit të Shkupit, në solemnitetin që u mbajt me këtë rast, më 13 mars, 2018, në hapësirat e ndërtesës administrative të BNJVL-së, në të cilën morrën pjesë edhe ministri për transport dhe lidhje, Goran Sugareski dhe nënkryetarët e BNJVL-së: Visar Ganiu, kryetar i komunës së Čairit dhe Mitko Jančev, kryetar i komunës së Kavadarit. Në aktin e firmosjes morri pjesë edhe Kryeministri i Republikës së Maqedonisë, Zoran Zaev, i cili pati edhe fjalimin e tij para mediave.

– „BNJVL i fitoi të drejtat e autorit në bazë të kodit burimor në shfrytëzim afatgjatë, pa kompensim, por me obligim të zbatojë dhe të avancojë sistemin informatik. Deri më tani këtë sistem e shfrytëzojnë 46 komuna të cilat kanë plotësuar kushtet dhe kanë fituar të drejtën të menaxhojnë me tokën ndërtimore shetërore. Në komunat tjera procedurat mbahen përmes Ministrisë për transport dhe lidhje. Përpjekje të BNJVL-së është që të gjitha komunat t'i plotësojnë kushtet dhe të zbatojnë procedurë përmes këtij sistemi“, theksoi Shilegov dhe shtoi se BNJVL edhe mëtej mbetet e përkushtuar ndaj anëtareve të saj, komunat t'i përkrahin në shfrytëzimin e shërbimeve elektronike për qytetarët, pasi kjo është një ndër qëllimet kryesore strategjike të Bashkësisë.

Ministri Sugareski, përmendi se ngjarja e sotme është vërtetim i përpjekjeve të pushtetit qëndror dhe Ministrisë të mundësive decentralizim edhe në pjesën e politikës ndërtimore, respektivisht disponimi dhe menaxhimi me tokën ndërtimore në pronësi

Министерот Сугарески посочи дека денешниот настан е потврда за заложбите на централната власт и на Министерството, да се овозможи децентрализација и во делот на градежната политика, односно располагањето и управувањето со градежното земјиште во сопственост на државата, да премине во надлежност на општините. Пред новинарите, тој објасни дека преку овој систем се водат сите постапки по електронски пат и тоа: за отуѓување, давање под долготраен и краткотраен закуп, давање на право на трајно користење, пренесување на право на сопственост и засновање на право на стварна службеност на државно градежно земјиште. Сугарески посочи дека предностите на овој информациски систем се воочливи и за граѓаните и за компаниите. Се овозможува ефикасност на целата постапка, бидејќи поднесувањето на документите се прави од било кое место, преку системот се следи реализацијата на целокупната постапка, а со тоа и запазување на роковите предвидени со договорите, се олеснува и забрзува постапката од поднесување на барање до впишување на правото во Катастарот. На крајот од своето обраќање, Сугарески и посака успешна работа на Заедницата, нагласувајќи дека Министерството за транспорт и врски останува и натаму партнер и поддржувач на општините во земјата.

„Задоволство ми е што направивме уште еден чекор на развивање на децентрализацијата, преку пренесувањето на овој информациски систем на ЗЕЛС, односно на општините“, рече премиерот на Република Македонија, Зоран Заев, пред присутните медиуми. Притоа додаде дека општините ќе бидат помоќни и попосветени, ќе ги развиваат демократските процеси и транспарентноста, на тој начин што ќе имаат можност да управуваат со повеќе надлежности во полза на своите граѓани, како што е и управувањето со државното градежно неизградено земјиште.

–„Градежништвото е важен генератор на економијата и затоа на овој начин ги охрабрувам сите инвеститори од земјава и од странство, да вложуваат, а притоа ќе добијат брза, ефикасна и транспарентна услуга, која во голем дел ќе се спроведува и преку овој информациски систем“, посочи премиерот Заев.

На крајот од средбата премиерот посочи дека многу скоро ќе се овозможат сите услови, со кои и останатите општини ќе можат да се подготват, да го стекнат правото да управуваат со државното неизградено земјиште. Обуките за општинската администрација беа реализирани во јануари, во просториите на ЗЕЛС тренинг центарот, а наскоро ќе се реализира и полагањето на кандидатите, што е еден важен дел од исполнувањето на потребните законски услови за преземање на оваа надлежност на локално ниво.

тè сhtetit, тè kalojë në kompetencë тè komunave. Para gazetarëve ai shpjegoi se përmes këtij sistemi informatik zbatohen procedurat në mënyrë elektronike dhe ajo për tjetërsim, dhënie me qira afatgjate dhe afatshkurte, dhënia e e të drejtës së shfrytëzimit afatgjatë, bartja e të drejtës së pronësisë dhe themelimi i të drejtës së servitutit sendor të tokës ndërtimore. Sugaeski përmendi se përparësitë e këtij sistemi informatik janë të dukshme edhe për qytetarët dhe për kompanitë. Mundësohet efikasitet i mbarë procedurës, pasi që parashtrimi i dokumenteve bëhet në çdo vend, përmes sistemit ndiqet realizimi i mbarë procedurës, ndërsa për këtë edhe të kenë kujdes për afatet e parashikuara me marrëveshjet, lehtësohet dhe përshpejtohet procedura nga parashtrimi i kërkesës për t'u regjistruar në Kadastër. Në fund të fjalimit të tij Sugaeski BNJVL-së i dëshiroi punë të suksesshme, duke theksuar se Ministria për transport dhe lidhje ngelet edhe mëtej partner dhe përkrahës i komunave në vend.

„Kam kënaqësinë që bëmë edhe një hap të zhvillimit të decentralizimit, përmes transferimit të këtij sistemi informatik të BNJVL-së, respektivisht të komunave“, theksoi Kryeministri i Republikës së Maqedonisë Zoran Zaev para mediave të pranishme, në deklarata e tij që e jep pas firmosjes së marrëveshje. Pastaj shtoi se komunat do të jenë më të fuqishme dhe më të përkushtuara, do të zhvillojnë procese demokratike dhe transparencë, në këtë mënyrë do të kenë mundësi të menaxhime me shumë kompetenca në dobi të qytetarëve të tyre, siç është edhe menaxhimi me tokën e pandërtuar ndërtimore shtetërore.

–„Ndërtimtaria është gjenerator i rëndësishëm i ekonomisë dhe prandaj, në këtë mënyrë inkurajojmë të gjithë investuesit nga vendi dhe nga jashtë të investojnë, e me këtë do të fitojnë shërbim efikas dhe transparencë të shpjete, që në masë të madhe do të zbatohet edhe përmes sistemit informatik“, përmendi Kryeministri. Ai theksoi përpjekjen e Qeverisë së Republikës së Maqedonisë për zhvillim të decentralizimit më të madh në vend, si përmes bartjes së investimeve kapitale në nivel lokal, por edhe në pjesën e përforcimit financiar të pushteteve lokale. Qëllimi është zbatimi i përgjithshëm i Ligjit për zhvillim të barabartë rajonal, ndërsa me të edhe njëqind milion euro para plotësuese të komunave nga ajo që deri më tani shteti e ka zbatuar dhe nga ajo që duhet në mënyrë plotësuese t'a sigurojmë si vëllim“, deklaroi Kryeministri Zoran Zaev.

Nga fundi i takimit Kryeministri përmendi se, shumë shpjete do të mundësohet të gjitha kushtet me të cilat edhe komunat tjera do të mund të përgatiten që t'i shfrytëzojnë kushtet për marrjen e të drejtës të menaxhime me tokën e pandërtuar ndërtimore. Trajtime për administratën komunale u realizuan në janar, ndërsa së shpejti do të realizohet edhe dhënia e provimit që është një pjesë e rëndësishme nga plotësimi i kushteve të nevojshme ligjore për ndërmarrjen e kompetencës në nivel lokal.

ОДРЖАНА ЧЕТВРТАТА СЕДНИЦА НА УПРАВНИОТ ОДБОР НА ЗЕЛС

Управниот одбор на ЗЕЛС на 13 март, 2018 година, во просториите на административната зграда на ЗЕЛС, ја одржа четвртата седница. На дневен ред беа ставени повеќе прашања што претставуваат предизвици за локалните власти, како и прашања поврзани со работењето на ЗЕЛС.

Извештајот за финансиското работење на ЗЕЛС за 2017 година, покажа низок процент на наплата на членарина

На почетокот на седницата членовите на Управниот одбор го разгледаа Извештајот за финансиското работење на Заедницата за 2017 година, при што беше истакнато дека во текот на 2017 година, ЗЕЛС имаше намален обем на активности заради одржаните локални избори, формирањето на нови органи и тела, но и поради вонредните политички околности во земјата, во првата половина од годината. Беше изложена структурата, односно приходите и намената на расходите, по што беше посочено на нискиот процент на наплата на членарината на општините кон Заедницата, што не би смело да се толерира во иднина. Беше заклучено да се испрати допис до сите општини, во кој ќе бидат наведени услугите што локалните власти ги добиваат од ЗЕЛС, износот на долгот на секоја општина, доколку го има и информација за начините за негова отплата. Во согласност со Статутот на ЗЕЛС, годишната членарина во тековната година може да се плаќа на четири рати. Ако општината има заостанат долг, истиот може да се врати во еднократен износ, или со потпишување на спогодба со ЗЕЛС при исплатувањето на долгот на рати. Во однос на услугите што општините ги добиваат од ЗЕЛС, беше посочено дека главна стратешка цел на ЗЕЛС е застапување и лобирање на локалните власти пред централната власт и други институции, утврдување на мислења по законски решенија од општините, како и иницирање на измени, дополнувања но, и носење на нови закони, во насока на поквалитетно спроведување на локалните надлежности. ЗЕЛС перманентно преговара за зголемување на општинските приходи по различни основи, потоа обезбедува целосно, бесплатно управување и одржување на софтверите за градежна дозвола и градежно земјиште, реализира обуки за јакнење на капацитетите на општинската администрација, а преку утврдени делегации, учествува и во работењето на домашни и странски тела и организации, за прашања од регионално и локално значење. Исто така, ЗЕЛС обезбедува континуирано и непречено информирање на своите членки по електронски пат, преку веб порталот zels.org.mk, а весникот на ЗЕЛС го доставува до сите советници и градоначалници, во кој се претставени активностите на Заедницата, на локалните власти и други релевантни информации, поврзани со прашањата за децентрализација и подобрување на работењето на локалните власти. Управниот одбор едногласно ја усвои содржината на Завршната сметка на ЗЕЛС, за периодот на 2017 година, со предлог до Генералното собрание истата да ја усвои на својата прва наредна седница.

УМБАЈТ SEANCA E KATËRT E BORDIT DREJTUES TË BNJVL-SË

Bordi drejtues i BNJVL-së më 13 mars, 2018, në hapësirat e ndërtesës administrative të BNJVL-së mbajti seancën e katërt. Në rend dite u vendosën shumë çështje që paraqesin sfidat e pushteteve lokale, ndërsa u miratua edhe Raporti për punën financiare të Bashkësisë për vitin 2017.

Raporti nga puna financiare e BNJVL-së për vitin 2017 tregoi një përqindje të ulët të arkëtimit të anëtarësisë

Në fillim të seancës anëtarët e Bordit drejtues shqyrtuan Reportin për punën financiare të Bashkësisë për vitin 2017, me ç'rast u përmend se gjatë vitit 2017, BNJVL pati vëllim të zvogëluar të aktiviteteve për shkak të zgjedhjeve lokale të mbajtura, formimi i organeve dhe trupave të reja, por edhe për shkak të rrethanave të jashtëzakonshme politike në vend në gjysmën e parë të viti. U ekspozua struktura, respektivisht të hyrat dhe të dalat e BNJVL-së në vitin e kaluar, me ç'rast përmendën përqindjen e ulët të arkëtimit të anëtarësisë së komunave ndaj Bashkësisë, gjë që nuk guxon toleruar në të ardhmen. U konkludua që të të gjitha komunat të dërgohet shkresë në të cilën do të shënohen shërbimet që pushtetet lokale i fitojnë nga BNJVL, shuma e borxhit e çdo komune, përderisa ka edhe informacionin për mënyrat e pagesës së tij. Konform Statutit të BNJVL-së, anëtarësia vjetore në vitin në rrjedhë mund të paguhet në katër këste. Nëse komuna ka borxh të mbetura, i njëjti të kthehet në shumë të njëhershme, ose me firmosjen e marrëveshjes me BNJVL gjatë pagesës së borxhit në këste. Lidhur me shërbimet që pushtetet lokale i fitojnë nga BNJVL u përmend se qëllim kryesor strategjik i BNJVL-së është përfaqësimi dhe lobimi i pushteteve lokale para pushtetit qendror dhe institucioneve tjera, përcaktim i mendimeve mbi aktvendimet ligjore nga komunat, si dhe inicimi i ndryshimeve, plotësimi por edhe miratimi i ligjeve të reja në drejtim të zbatimit më cilësor të kompetencave lokale. BNJVL në mënyrë permanente negocioni për rritjen e të hyrave komunave në baza të ndryshme, pastaj siguron menaxhim dhe zbatim falas e të tërë të softuerëve për leje ndërtimi dhe tokë ndërtimore, realizon trajnime për përforcimin e kapaciteteve të administratës komunale, ndërsa përmes delegacioneve të përcaktuara, merr pjesë në punën e organizatave vendore dhe të huaja për çështjet me rëndësi lokale. Gjithashtu, BNJVL siguron vazhdimësi dhe informim të papenguar të anëtareve të saj në mënyrë elektronike, përmes portalit zels.org.mk, ndërsa gazeta e BNJVL-së dërgohet te të gjithë këshilltarët dhe kryetarët e komunave, në të cilën janë paraqitur aktivitetet e Bashkësisë, të pushteteve lokale dhe informacione tjera relevante lidhur me çështjet për decentralizim dhe përmirësim të punës së pushteteve lokale. Bordi drejtues unanimisht miratoi përmbajtjen e Llogarisë përfundimtare të BNJVL-së për periudhën e vitit 2017, me propozim të Kuvendit Gjeneral të miratojë të njëjtën në seancën e ardhshme.

Членовите на УО побараа дополнителен период за изјаснување по Предлог- систематизирани ставови на ЗЕЛС

На оваа седницата беа изнесени и предлог систематизирани ставови на ЗЕЛС, изготвени од страна на Работната група, формирана за оваа намена. Станува збор за листа на барања и предлози, за измени и дополнување на законите, кои се однесуваат на надлежностите на локалните власти, кои се предмет на преговори со Владата и надлежните министерства за следниот период. Поточно, станува збор за документ кој треба да ги одразува политиките на ЗЕЛС, но истиот треба тековно да се менува и надградува. Систематизирани ставови на ЗЕЛС произлегуваат од предизвиците со кои се соочуваат единиците на локалната власт. Во содржината на предлог- документот се опфатени 16 точки, кои системски ќе ги опфатат прашањата во преговорите со Владата. Отворени се и подлабински теми, како стратешките прашања поврзани со реформи во локалната власт и процесот на децентрализација, но пред се ставови за подобрување на финансиската состојба, односно обезбедување на финансиска стабилност на општините. Беше донесен заклучок, во рок од петнаесет дена, членовите на Управниот одбор, писмено да се произнесат по истите до ЗЕЛС, а потоа по нив ќе се дискутира на следната седница.

Разгледано барањето на четири општини за поддршка за решавање на проблемите околу функционирањето на нивните ТППЕ

Како едно од погорливите прашања за секоја локална власт, но и за целата земја е прашањето за организираноста на противпожарната заштита. Локалните власти ја добија оваа надлежност уште на стартот на децентрализацијата, но притоа и многу нерегулирани прашања поврзани со оваа област. Во текот на изминатите години, преку Мрежата на територијални противпожарни единици (ТППЕ) при ЗЕЛС, се направија одредени позитивни исчекори за регулирање на оваа област, но останала уште многу предизвици. Оваа тема беше отворена на седницата на Управниот одбор, по пристигнатиот допис до ЗЕЛС, од страна на четирите општини: Македонска Каменица, Ранковце, Старо Нагоричане и Кривопаштани, кои се обратија за поддршка во разрешување на проблемот со кој се соочуваат, со функционирањето на нивните територијални противпожарни единици. Дополнителен проблем се јавува во постапката на усогласување на звањата и работните места на вработените пожарникари во овие противпожарни единици, кои не можат да добијат согласност од надлежното Министерство за информатичко општество и администрација, заради немање основ за утврдување на вакви работни места, согласно Законот за пожарникарство. Ова барање отвори дополнителна опсежна дискусија и за други предизвици на локалните власти во оваа област, по што беше заклучено да се упати барање до Владата на Република Македонија, до Министерството за внатрешни работи и до Министерството за информатичко општество и администрација, за разрешување на предизвикот на четирите општини, но и во насока на потребата за подготвување на нова стратегија на противпожарна заштита и справување со кризи и обезбедување на одржливо управување со овој систем.

Прифатена иницијатива на Општина Гази Баба

Управниот одбор го прифати барањето на општина Гази Баба, за доставување на иницијатива до Министерството за животна средина, за измена и дополнување на Правилникот за минималните технички услови за вршење на дејноста складирање, третман и/или преработка на отпад, формата и содржината на образецот за добивање, промена или обновување на дозволата за складирање, третман и/или преработка на отпад како и формата и содржината на образецот на дозволата (Сл. Весник 197/14) Ова барање општината го предлага заради тоа што одредени трговски друштва, кои ја вршеле наведената дејност не можат да ја продолжат дозволата за вршење на дејноста, односно, потребно е да им се овозможи правото да ја вршат дејноста најдоцна до една година пред реализација на Генералниот урбанистички план, односно деталниот урбанистички план соодветно.

Одржувањето на патните премини на железничките пруги -дел од дискусијата на УО

Беше отворена дискусија и по пристигнатата информација од ЈП Македонски железници за неисплатени средства од општините за редовно одржување на патните премини на железничките пруги. Претставници од ова претпријатие беа и на разговор во ЗЕЛС, при што посочија, дека според Законот за железнички систем и Законот за јавните патишта се утврдува, дека трошоците за одржување на пругата, патот, постројките и уредите што им служат на пругата и патот подеднакво ги покриваат ЈП Македонски Железници Инфраструктура и соодветната општина на чие подрачје се наоѓа железничкиот премин. Управниот одбор ја констатира потребата од дополнително писмено обраќање до ЈП МЖ, со кое ќе се побараат дополнителни информации од нив, за бројот на премини во секоја општина и нивни локации, висина на долгот по општина, за актуелната поставеност на безбедносна и друга сигнализација, степенот на одржувањето и други анализи, кои потоа ќе бидат разгледани од посочените општини, за да може да се отвори опсежна дискусија на следната седница на Управниот одбор и да се предложат соодветни мерки за надминување на состојбата.

Mirëmbajtja e kalimeve rrugore në binarët hekurud-horë, një pjesë e diskutimit të BD

U hap diskutim edhe mbi informacionin e NP Hekurudhat e Maqedonisë për mjetet e papaguara nga komunat për mirëmbajtje të rregullt të kalimeve rrugore në binarët hekurudhorë. Përfaqësuesit e kësaj ndërmarrje ishin në bisedë në BNJVL, me ç'rast përmend se sipas listës së komunave, që kanë borxh të ndërmerren procedura gjyqësore për arkëtim. Bordi drejtues konstaton nevojën për t'u drejtuar në formë të shkruar në NP HM me të cilën do të kërkohen informacione plotësuese lidhur me numrin e kalimeve për komunën dhe lokacionet e tyre, për vendosjen aktuale të sigurimit dhe sinjalizimit, shkalla e mirëmbajtjes dhe analiza tjera, të cilat do të shqyrtohen nga komunat e përmendura, që të mund të hapet diskutim vëllimor në seancën e ardhshme të Bordit drejtues dhe të propozohen masa adekuate për tejkalimin e gjendjes.

Anëtarët e BD kërkuar periudhë plotësuese për qartësimin e Propozim-qëndrimeve të sistematizuara të BNJVL-së

Në këtë seancë u parashtruan edhe propozim qëndrimet e sistematizuara të BNJVL-së, të hartuara nga ana e Grupit punues, të formuar për këtë dedikim. Bëhet fjalë për listën e kërkesave dhe propozimeve për ndryshim dhe plotësim të ligjeve të cilat kanë të bëjnë me kompetencën e pushteteve lokale, të cilat janë lëndë bisedimi me Qeverinë dhe ministrinë kompetente për periudhën e ardhshme. Më saktë, bëhet fjalë për dokument që duhet reflektuar politikat e BNJVL-së, por i njëjti duhet që vazhdimisht të ndryshohet dhe të avancohet. Qëndrimet e sistematizuara të BNJVL-së rrodhën nga sfidat me të cilat ballafaqohen njësitë e pushtetit lokal. Në përmbajtjen e propozim-dokumentit janë përfshirë 16 pikë të cilat në mënyrë sistematike do t'i përfshijnë çështjet e sfidave me Qeverinë. Janë hapur tema më thelluese, siç janë çështje strategjike lidhur me reformat e pushtetit lokal dhe përqindja e decentralizimit, por para se gjithash përmirësimi i gjendjes financiare, respektivisht sigurimi i stabilitetit të komunave. U konkludua që në afat prej 15 ditësh, anëtarët e Bordit drejtues, në formë të shkruar të deklarohen mbi të njëjtat në BNJVL, pastaj do të diskutohet në seancën e ardhshme mbi to.

U shqyrtua kërkesa e katër komunave për përkrahjen e problemeve rreth funksionimit të NJTZF të tyre

Si një ndër çështjet e lartpërmendura për çdo pushtet lokal, por edhe për mbarë vendin është çështja për organizimin e mbrojtjes kundër zjarrit. Pushtetet lokale fituan këto kompetenca që në fillim të decentralizimit, edhe shumë çështje të parregulluara në këtë lëmi. Gjatë viteve të kaluara përmes Rrjetit të njësive territoriale zjarrfikëse (NJTZ) në kuadër të BNJVL-së u bënë hapërimë të caktuara pozitive për rregullimin e kësaj lëmie, për shumë sfida. Kjo temë u hap pas shkrësës së arritur në BNJVL, nga ana e katër komunave: Makedonska Kamenica, Rankovce, Staro Nagorçane dhe Krivogashtani, të cilat u drejtuan për përkrahjen e zgjidhjes së problemit me të cilin ballafaqohen me funksionimin e njësive territoriale zjarrfikëse të tyre. Problem plotësues paraqitet në procedurën e harmonizimit të titujve të vendeve të punës së zjarrfikësve të punësuar në këto njësi zjarrfikëse, që nuk mund të marrin pajtueshmëri nga Ministria kompetente për shoqëri informatike dhe administratë për shkak të mungesës së bazës së përcaktimit të vendeve të këtylla të punës konform Ligjit për zjarrfikës. Kjo kërkesë hapi diskutim plotësues vëllimor edhe mbi sfida thëra të pushteteve lokale në këtë lëmi, me ç'rast do të konkludohet të dërgohet kërkesë në Qeverinë e RM, në Ministrinë për punë të brendshme dhe Ministrinë për shoqëri informatike dhe administratë për zgjidhjen e sfidës së katër komunave, por edhe në drejtim të nevojës së përgatitjes së strategjisë së re të mbrojtjes zjarrfikëse dhe menaxhim me krizat dhe sigurim të menaxhimit të qëndrueshëm të këtij sistemi.

U pranua iniciativa e komunës së Gazi Babës

Bordi drejtues e pranoi iniciativën e komunës së Gazi Babës për emërim të Rregullores. Obligohet shërbimi profesional i BNJVL-së t'a parashtrorë iniciativën në Ministrinë kompetente për shkak të fillimit të procedurës për ndryshim dhe plotësim të Rregullores për kushtet minimale teknike mbi zbatimin e veprimtarisë së grumbullimit, trajtimit dhe/ose përpunimit të mbeturinave, forma dhe përmbajtja e formularit për fitim, ndryshim ose rinovim të lejes për grumbullim, trajtim dhe/ose përpunim të mbeturinave, si edhe forma dhe përmbajtja e formularit për leje (Gazeta zyrtare 197/14). Këtë kërkesë komuna e propozon për shkak që shoqëri të caktuara tregtare të cilat kanë kryer funksionin e përmendur nuk mund t'a vazhdojnë lejen për kryerje të veprimtarisë kryejnë më së voni një vit para realizimit të Planit gjeneral urbanistik, respektivisht plani detajues urbanistik.

Информација за протоколарната средба со УПОЗ

Претседателот на ЗЕЛС, Петре Шилегов го информираше Управниот одбор, за состанокот што неодамна го имаше со претставници од Синдикатот на работниците од управата, правосудните органи и здруженијата на граѓани (УПОЗ). Состанокот имал протоколарен карактер, на кој било побарано овозможување на услови за непречен пристап на синдикалните активисти до вработените и признавање на репрезентативен статус на овој синдикат, а со цел непречен развој на синдикалното организирање и создавање на услови за склучување на колективен договор со оваа организација.

Изнесени барања и предлози од руралните општини

На оваа седница, претставникот од руралните општини, член на Управниот одбор, ги изнесе предизвиците што градоначалниците од овие локални власти ги посочија на состанокот што беше одржан на 09 март, 2018 година, во просториите во ЗЕЛС. Таксативно наброените заклучоци тој ги образложи пред присутните. Управниот одбор се заложи за поддршка на руралните општини, во насока на обезбедување на рамномерен регионален развој во земјата, при што беа донесени и одредени ставови, кои во согласност со барањата и предлозите на руралните општини, ќе бидат доставени до надлежни институции и министерства и кои ќе бидат подетално разгледувани и на другите седници во следниот период. По обемната дискусија, членовите на Управниот одбор донесоа повеќе заклучоци кои стручната служба на ЗЕЛС во писмено барање ќе ги достави до Владата на Република Македонија, до Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство и до Агенцијата за финансиска поддршка во земјоделството и руралниот развој.

Прифатени барањата и предлозите на руралните општини

Членовите на Управниот одбор дискутираа за барањата и предлозите на градоначалниците на руралните општини донесени на заедничката средба одржана во ЗЕЛС при што донесоа заклучок истите да ги прифатат. При тоа дополнително отворија дискусија за реалната потреба за отворање на градинки во руралните средини. Беше посочено дека голем број на деца чекаат за влез во градинка и во урбаните и во руралните средини. Беше посочена програмата за капитални инвестиции на Министерството за труд и социјална политика која предвидува поддршка на општините за изградба на нови градинки каде општините кои имаат готови проекти и донесен урбанистички план со соодветна намена на земјиштето може да аплицираат за обезбедување на средства за изградбана нови и реконструкција на постојните градинки заради проширување на нивниот капацитет. При тоа беше задолжена стручната служба на ЗЕЛС во име на Управниот одбор да се обрати до сите општини со известување за оваа Програма на МТСП. Беше отворена проширена дискусија во однос на прашањето за користење на средства за поддршка на руралниот развој, каде добиените средства за реализација на проекти не предвидуваат и исплата на ДДВ при реализацијата на средствата што ги оптоварува општините со големи износи по овој основ, кои се во висина од 18% од добиениот износ. Така, доколку одреден проект изнесува половина или дури и еден милион евра, износот на ДДВ достигнува високи суми кои не можат да се надоместат од скромните буџети на руралните општини. Управниот одбор со допис до Министерството за земјоделство шумарство и водостопанство ќе побара да пристапи кон измена на актите со кои се уредува постапката за доделување на средствата од Програмата за поддршка на рурален развој на начин што на општините ќе им биде овозможено доделениот износ на средства по поднесена апликација да се однесува на обете, на основните средства и на износот на ДДВ за набавените стоки, услуги и работи. За ова барање ЗЕЛС ќе го извести и Претседателот на Владата на Република Македонија.

Присутните беа информирани и за најавата дека претстои дополнителна фискална децентрализација со зголемување на износот

Informacion mbi takimin protokollar me DOLB

Kryetari i BNJVL-së, Petre Shilegov e informoi Bordin drejtues lidhur me mbledhjen që para do kohë e pati me përfaqësuesit e Sindikatës së të punësuarve nga drejtoria, organet e jurisprudence dhe shoqatat civile (DOLB). Takimi pati karakter protokollar. Në takim u bisedua edhe për të drejtën e pagesës së regresit vjetor, pagesa e çmimeve jubilarë të cilat duhet të paguhet për numër të caktuar në vitet e punës në administratë etj. Përfaqësuesve të sindikatës në takim i'u tregua se duhet të vazhdohet me punë të suksesshme dhe të arrijnë statusin e sindikatës reprezentative për shkak të asaj që në momentin e dhënë është herët të bisedohet për çfarë do lloj marrëveshje kolektive.

U parashtruan kërkesa dhe propozime nga komunat rurale

Në këtë seancë, përfaqësuesi i komunave rurale, anëtar i Bordit drejtues, i parashtrroi sfidat e kryetarëve të komunave që i parashtruan në mbledhjen që u mbajt më 09 mars, 2018 në hapësirat e BNJVL-së. Konkluzionet e numëruara në mënyrë taksative i arsyetoi para të pranishmëve. Bordi drejtues parashtrroi përpjekjen e komunave rurale në drejtim të sigurimit të zhvillimit të barabartë rajonal në vend, me ç'rast u miratuan edhe qëndrime të caktuara dhe konkluzione të cilat konform kërkesave të komunave rurale, do të parashtrohen te institucionet kompetente ose ministritë dhe të cilat do të shqyrtohen më detajisht edhe në seancat tjera në periudhën e ardhshme. Pas diskutimit vëllimor anëtarët e BD kërkuar që shërbimi i BNJVL-së të dërgojë shkresë në Qeverinë e RM, Ministrinë për bujqësi, pylltari dhe ekonomi të ujërave dhe Agjensionin për përkrahje financiare në bujqësi dhe zhvillim rural.

U pranuan kërkesat dhe propozimet e komunave rurale

Anëtarët e Bordit drejtues diskutuan mbi shumë kërkesa dhe propozime të kryetarëve të komunave rurale të miratuara në takimin e përbashkët të mbajtur në BNJVL me ç'rast u miratua konkluzion të njëjtat t'i pranojnë. Pastaj hapën diskutim në mënyrë plotësuese për nevojën reale për hapjen çerdheve në mjediset rurale. U përmend se një numër i madh i fëmijëve presin të regjistrohesh në çerdhe edhe në mjediset urbane edhe në ato rurale. U përmend programi për investimet kapitale të Ministrisë për punë dhe politikë sociale që parashikon përkrahjen e komunave për ndërtimin e çerdheve të reja ku komunat lanë projekte të gatshme dhe plane urbanistike të miratuara me dedikim adekuat të tokës mund të aplikojnë për sigurimin e mjeteve për ndërtimin e çerdheve të reja dhe rekonstrukcionin e atyre ekzistuese për shkak të zgjerimit të kapacitetit të tyre. Pastaj shërbimi profesional i BNJVL-së u obligua në emër të Bordit drejtues të drejtohet te komunat me lajmërim për Programin e MPPS.

U hap diskutim i zgjeruar lidhur me çështjen e shfrytëzimit të përkrahjes në zhvillimin rural, ku mjetet e fituara për realizim të projekteve nuk parashikojnë edhe pagesë të TVSH-së gjatë realizimit të mjeteve që i ngarkon komunat me shuma të mëdha mbi këtë bazë, të cilat janë në lartësi prej 18% nga shuma e fituar. Kështu, përderisa projekt i caktuar përmban gjysmë ose një milion euro, shuma e TVSH-së arrin shuma të mëdha të cilat nuk mund të kompensohen nga buxhetet modeste të komunave rurale. Bordi drejtues me shkresë në Ministrinë për bujqësi pylltari dhe ekonomi të ujërave do të kërkojë të aderohet ndaj ndryshimit të akteve me të cilat rregullohet procedura për ndarjen e mjeteve nga Programi për përkrahjen e zhvillimit rural në mënyrë që komunave do t'u mundësohet shuma e ndarë e mjeteve në bazë të aplikacionit të parashtruar që t'u referohet të dyjave, mjeteve kryesore dhe shumës së TVSH-së për mallrat, shërbimet dhe punët e furnizuara. Për këtë kërkesë BNJVL do të lajmërojë Kryetarin e Qeverisë së RM.

Të pranishmit u informuan edhe për lajmërimin se paraprin decentralizim plotësues fiskal me rritjen e shumës së TVSH-së si

на ДДВ како изворен приход на општините, а за целите на развој постои иницијатива и за поедноставување на постапката на донесување на детални урбанистички планови заради развој.

Разгледано барање на Здружението на угостители „Охридски еснаф“

На седницата на УО беше разгледано и барањето од Здружението на угостители „Охридски еснаф“ доставено до ЗЕЛС, за мислење како и укажување на општините за несоодветно утврдување на надомест за користење на јавни површини за поставување на маси и столици пред угостителски објекти, при што, покрај утврдениот износ на комунална такса, во согласност со Законот за комуналните такси, кон угостителите се утврдува и надомест по основ на закуп на градежно земјиште. Според укажувањето на ова Здружение, во Законот за градежно земјиште не е предвидено давање под закуп на јавни површини, а доколку се пристапи кон утврдување на закупнина, постапката предвидува спроведување на постапка на јавно наддавање, заради избор на најповолниот понудувач, што во конкретниот случај ниту е возможно, ниту е спроведено од страна на повеќето општини во државата. Оттука, со обраќањето се бара Управниот одбор да заземе став и да ги известат општините за истото. Присутните отворија дискусија по ова прашање и констатираа дека ЗЕЛС нема надлежност да ја коментира работата на општинските совети, ниту да ја контролира работата на општините во било кој облик, па деловните субјекти се упатуваат да ги искористат сите правни можности кои им стојат на располагање, заради остварување на своите права, во постапка пред надлежни органи.

Прифатена промена во Планот за јавни набавки

Присутните беа информирани дека токму на овој ден, 13 март, 2018 година, во просториите на ЗЕЛС беше потпишан договор со кој Министерството за транспорт и врски му го пренесува правото на трајно користење, управување и одржување на информацискиот систем: www.gradezno-zemiste.mk на ЗЕЛС. Со тоа беше посочена и потребата за донесување на одлука за промени во Планот за јавни набавки на ЗЕЛС, со која ќе се изврши усогласување на проценетата вредност на набавката на услуга за тековно одржување и надградба на информацискиот систем, па проценетата вредност се корегира на помал износ, а согласно одредбите на Законот за јавните набавки, што беше прифатена од Управниот одбор.

Отворена дискусија на седницата за актуелни предизвици, кои не беа утврдени во дневниот ред

Освен по поставениот дневен ред, градоначалниците изнесоа и дополнителни предизвици, од кои најголема дискусија предизвика прашањето за континуираното пролонгирање на Законот за постапување со бесправно изградени објекти. Беше посочено дека тоа рефлектира огромни штети за општините, поради што беше заклучено, ЗЕЛС да достави итен допис до Владата на Република Македонија и до Министерството за транспорт и врски (МТВ), да не се дозволи натамошно пролонгирање на примената на овој Закон.

Стана збор и за предизвиците со примената на Законот за државни службеници, кој е многу рестриктивен во однос на правото на општината, како работодавач, да може да врши реорганизација на службениците, заради поголема ефикасност во работењето, ниту има право во поглед на соодветно наградување, утврдување на рокови, обем на работа и извршени работни задачи. Беше посочено дека статусот, државен службеник, на вработените во општинската администрација им гарантира лагодност, со што се намалува ефикасноста и не се поттикнува креативноста при извршувањето на работните задачи. Законот не предвидува ниту стимулирање на службениците кои покажуваат особено залагање и посветеност во извршувањето на работите. Управниот одбор констатираше дека е идентична состојбата во речиси сите општини, за што е потребна иницијатива за законски измени и

е ардхур буриморе е komunave, ndërsa për qëllimet e zhvillimit ekziston iniciativë për thjeshtëzimin e procedurës së miratimit të planeve detajuese urbanistike për shkak të zhvillimit.

U shqyrtua kërkesa e Shoqatës së hotelierëve „Ohridski esnaf“

Në seancën e BD u shqyrtua kërkesa e shoqatës së hotelierëve „Ohridski esnaf“ Shoqata e hotelierëve „Ohridski esnaf“ Bordit drejtues të BNJVL-së i parashtrroi kërkesë për dhënien e mendimit por edhe për t'u treguar komunave për përcaktimin joadekuat të kompensimit për shfrytëzim të sipërfaqeve për të vepruar për tavolinat dhe karriget para objekteve hotelierike që krahas shumëve të përcaktuar të taksave komunale konform Ligjit për taksa komunale ndaj hotelierëve përcaktohet edhe kompensimi në bazë të qirasë së tokës ndërtimore. Në bazë të deklaratës së kësaj shoqate, në Ligjin për tokë ndërtimore nuk është parashikuar dhënia me qira e sipërfaqeve publike, ndërsa përdërisa aderohet ndaj përcaktimit të qirasë, procedura parashikon zbatim të procedurës në ankand publik, që në rastin konkret as nuk është e mundshme e as e zbatuar nga ana e më shumë komunave në shtet. Që këtu, me këtë kërkohej që Bordi drejtues të merr qëndrim dhe t'i informojë komunat për të njëjtën. Bordi drejtues hapi diskutim mbi këtë çështje dhe konstatoi se BNJVL nuk ka kompetencë të komentojë punën e Këshillit të asnjë komune të RM e as të kontrole punën e komunave në çfarëdo lloj forme, për shkak se subjektet afariste udhëzohen t'i shfrytëzojnë të gjitha mundësitë juridike të cilat u janë në dispozicion për shkak të realizimit të të drejtave të tyre para organeve kompetente.

U pranua ndryshimi në Planin për furnizime publike

Të pranishmit u informuan se pikërisht në këtë ditë, më 13 mars, 2018, në hapësirat e BNJVL-së u firmos marrëveshje me të cilën Ministria për transport dhe lidhje i'a bart të drejtën e shfrytëzimit afatgjatë, menaxhimit dhe zbatimit të sistemit informatik: www.gradezno-zemiste.mk të BNJVL-së. Me këtë u përmend edhe nevoja për marrje të vendimit për ndryshime në Planin për furnizime publike të BNJVL-së, që kryen harmonizim të vlerës së vlerësuar të furnizimit të shërbimit për zbatim rrjedhës të avancimit të sistemit informatik, të vlerës së vlerësuar korrigjohet në shumë të vogël, ndërsa konform dispozitivave të Ligjit për furnizime publike, që u pranua nga Bordi drejtues.

Diskutim i hapur i seancës lidhur me sfidat aktuale, të cilat u përcaktuan në rend dite

Përveç rend të ditës të vendosur, kryetarët e komunave parashtruan edhe sfida plotësuese prej të cilave diskutim më i madh rrodhi për prolongimin e vazhdueshëm të Ligjit për legalizim të objekteve të ndërtuara pa leje. U përmend se me të bëhet dëm i madh për komunat me këtë Ligj, me ç'rast u konkludua të parashtrohet shkresë urgjente në Qeverinë e Republikës së Maqedonisë dhe nga MTL të lejohet prolongim i mëtejshëm i zbatimit të Ligjit në fjalë.

Bëhet fjalë edhe për zbatimin e Ligjit për nëpunës shtetëror, që është shumë restriktiv në raport me të drejtën e komunës, si punëdhënës të mund të kryejë riorganizim të nëpunësve për shkak të efikasitetit më të madh për shpërblim, përcaktim të afateve, vëllimin e punës të detyrave të kryera të punës. U përmend statusi nëpunës shtetëror i të punësuarve në administratën komunale u garanton liri me ç'rast zvogëlohet efikasiteti, iniciativa dhe kryerja e obligimeve të punës. Ligji nuk parashikon as stimulim të nëpunësve të cilët tregojnë përpjekje dhe dedikim në kryerjen e punëve. Bordi drejtues konstatoi se identike është edhe gjendja në këtë pikëpamje në të gjitha komunat ndërsa të pranishmit u informuan se Ligji për nëpunësit administrativë nuk ndryshohet. Megjithatë mbi këtë temë nuk u miratua ndonjë konkluzion, duke pasur parasysh informacionin se që në vitin e ardhshëm do të aderohet ndaj ndonjë

дополнувања. Сепак, по оваа тема не беше донесен заклучок, со оглед на информацијата дека дури следната година може да се пристапи кон ваква иницијатива, заради потребата од вршење на мерења на резултатите од учиниот на претходно превземената реформа, која била спроведена во рамките на проект финансиран со средства од Европската Унија.

Пред Управниот одбор беше посочено дека општините, во согласност со Законот за даноци на имот, редовно (еднаш годишно) ја усогласуваат состојбата на регистарот на недвижности, со регистарот кој го води Агенцијата за катастар на недвижности на Република Македонија. При тоа нелогично е што за оваа законска обврска, општините плаќаат огромни парични средства за услугата на Агенцијата. Беше заклучено да се испрати допис до Агенцијата и до Министерството за финансии и да се информира Владата на РМ, да се исправи оваа неправда, односно овие податоци општините да ги добиваат бесплатно.

Пред Управниот одбор беше изнесен и предизвикот со организираниот превоз на учениците, каде при спроведувањето на постапката на јавна набавка, во повеќе општини, евидентирана е тенденција на организиран настап на превозниците и координирано истакнување на цените, кои се повеќекратно повисоки, отколку цените за користење на редовните услуги во јавниот превоз. На овој начин неразумно се одлеваат големи буџетски средства од општинските каси. Општините Битола и Тетово, на Управниот одбор му предлагаат да прифати иницијатива за изменување на прописите на начин што ќе овозможи, средствата за превоз за секој ученик да бидат исплатувани на родителите, кои ќе имаат избор каков превоз на своето дете ќе му обезбедат, за подрачјата кои се покриени со мрежата на организиран јавен општински превоз, а за подрачјата кои што не се опфатени со јавен превоз, општината и понатаму ќе спроведува постапки за ангажирање на превозник за да излезе во пресрет и на овие ученици. Управниот одбор по ова прашање не донесе заклучок.

На крајот на седницата, Управниот одбор на ЗЕЛС, гласаше, Генералното собрание на ЗЕЛС да ја одржи втората седница на 26 април, 2018 година, датум кога е формирана ЗЕЛС пред 46 години, односно кој со Статутот на ЗЕЛС е утврден како Ден на општините и роденден на Заедницата.

ПЛАНИРАНА ПОДДРШКА ЗА ОПШТИНИТЕ ШТО ИМААТ ДОЛГОВИ, КАКО И ПРЕНЕСУВАЊЕ НА КАПИТАЛНИ ИНВЕСТИЦИИ НА ЛОКАЛНО НИВО

Премиерот Зоран Заев, учествуваше на чинот на предавањето на правото на трајно користење, управување и одржување на информацискиот систем www.gradeznozemiste.mk на ЗЕЛС, при што ги изнесе и заложбите на Владата на Република Македонија за развивање на поголема децентрализација во земјата, како преку пренесување на капитални инвестиции на локално ниво, но и во делот на финансиското јакнење на локалните власти. – „Целта е целосно спроведување на Законот за рамномерен регионален развој, а со тоа и сто милиони евра дополнителни пари на општините, од она што досега државата го спроведувала“ изјави премиерот Заев.

– „Штом ќе бидат подготвени капацитетите на општините, а се надевам до крајот на 2018 година дека ќе бидат подготвени, ќе се пренесат капиталните инвестиции за изградба на основни и средни училишта од Министерството за образование и наука на општините, изградбата на градинките, дел од здравствените домови, како примарна и превентивна здравствена заштита, веројатно и најголем дел од домовите на култура, освен оние што се од национален интерес, што ќе бидат задржани.“ – нагласи Зоран Заев. Премиерот

иницијатива ќе биде подготвена и ќе се реализира. Иницијатива за реализација на проектот за изградба на инфраструктура за транспорт и комуникации, која ќе биде реализирана во рамките на проект финансиран со средства од Европската Унија.

Para Bordit drejtues u përmend se komunat konform Ligjit për tatime të pronës rregullisht (një herë në vit) harmonizojnë gjendjen e regjistrat të patundshmërive të cilin e udhëheq Agjensioni për kadastrë të patundshmërive të Republikës së Maqedonisë. Megjithatë, e palogjikshme është që për këtë obligim ligjor, komunat paguajnë mjete tejet të mëdha të parave për shërbimin e Agjensionit. U konkludua të dërgohet shkresë në Agjension dhe të informohet Qeveria e RM, të rregullohet kjo padrejtësi, respektivisht këto të dhëna komunat t'i fitojnë falas.

Para Bordit drejtues u parashtrua edhe sfida me transportin e organizuar të nxënësve, ku gjatë zbatimit të procedurës së furnizimit publik, në shumë komuna është evidentuar tendenca e transportuesve të organizuar dhe çmimi i theksuar, i çmimeve të cilat janë disa herë më të larta se çmimet e shfrytëzimit të shërbimeve me transportin publik. Në këtë mënyrë pa arsye derdhen mjete buxhetore. Komuna e Manastirit dhe Tetovës BD i propozojnë të pranojnë iniciativën për ndryshim të dispozitave në mënyrë që do të mundësojë që mjetet për transport të çdo nxënësi t'u paguhet prindërve, të cilët kanë zgjedhje se çfarë transporti nxënësit do të shfrytëzojnë dhe azë në rajonet e mbuluara me rrjet të transport të organizuar komunale, ndërsa rajonet të cilat me transport publik nuk janë përfshirë, komuna edhe mëtej do të zbatojë procedura për angazhimin e transportuesit që të dalë në vijë nxënësve. Bordi drejtues mbi këtë çështje do të sjellë konkluzion.

Në fund të seancës, Bordi drejtues i BNJVL-së përcaktoi që Kuvendi Gjeneral i BNJVL-së të mbajë seancë më 26 prill, respektivisht datë e cila me Statusin e BNJVL-së është përcaktuar si Ditë e komunave dhe ditëlindja e Bashkësisë.

U PLANIFIKUA PËRKRAHJE PËR KOMUNAT QË KANË BORXHE, SI DHE BARTJA E INVESTIMEVE KAPITALE NË NIVEL LOKAL

Kryeministri, Zoran Zaev, morri pjesë në aktin e dorëzimit të së drejtës së shfrytëzimit afatgjatë, i menaxhimit dhe zbatimit të sistemit informatik www.gradeznozemiste.mk BNJVL, me ç'rast i parashtrroi përpjekjet e Qeverisë së RM për zhvillimin e decentralizimit më të madh në vend, si përmes bartjes së investimeve kapitale në nivel lokal, por edhe në pjesën e përfundimit financiar të pushteteve lokale. – „Qëllimi është zbatimi i plotë i Ligjit për zhvillim të barabartë rajonal, ndërsa me të edhe njëqind milion euro plotësuese të komunave nga ajo që deri më tani shteti e ka zbatuar“ deklaroi Kryeministri, Zaev.

– „Pasi që të jenë të përgatitura kapacitetet e komunave, ndërsa shpresojmë deri në fund të vitit 2018 se do të jenë të gatshme, do të barten investimet kapitale për ndërtim të shkollave fillore dhe të mesme nga Ministria për arsim dhe shkencë të komunave. Ndërtimi i çerdheve, një pjesë e shtëpive shëndetësore, si mbrojtje primare shëndetësore, sigurisht edhe një pjesë e madhe e shtëpive të kulturës, përveç atyre që janë në interes nacional, që do të përmbahen.“ – theksoi Zoran Zaev. Kryeministri shpjegoi se pyjet dhe toka bujqësore do të transferohen në nivel lokal, si

појасни дека се планира, да се пренесат на локално ниво и управувањето на шумите и на земјоделското земјиште, како и на дел од изградбата на патиштата во РМ, а се размислува и во делот на социјалната политика, односно за центрите за социјална работа. – „Тоа во суштина значи дека ќе имаме потранспарентен процес, демократичноста во државата ќе се зголеми, но и ќе значи заштеда на пари за граѓаните на Република Македонија“, рече Заев.

Беше нагласено дека Владата подготвува и активности за поддршка на општините кои имаат долгови, во висина околу 120 милиони евра. Премиерот Зоран Заев информира, дека се преговара за добивање на кредит со поволни каматни стапки и подолг рок за отплата на општините. Околу 95% од тие долгови на општините се кон домашни компании, кои работеле за сметка и во име на општините, со што ќе се овозможи и ослободување на тие средства и нивно повторно учество во натамошното раздвигување на економијата.

edhe një pjesë e ndërtimit të rrugëve në RM, ndërsa mendohet edhe në pjesën e politikës sociale, respektivisht për qendrat e punës sociale. – „Kjo në të vërtetë do të thotë se di të kemi proces më transparent, demokracia në shtet do të rritet, por edhe do të thotë kursim i parave për qytetarët e Republikës së Maqedonisë“, theksoi Zaev.

U theksua se Qeveria përgatit edhe aktivitete për përkrahjen e komunave të cilat do të kenë borxhe, në lartësi prej 120 milion euro. Kryeministri Zoran Zaev informon se bisedohet për të marrë kredi me shkallë të volitshme të normës së interesit dhe afat më të gjatë për pagesën e komunave. Rreth 95% nga këto borxhe të komunave janë ndaj kompanive vendore të cilat kanë punuar në llogari dhe në emër të komunave, me ç'rast do të mundësohet edhe lirim i këtyre mjeteve dhe pjesëmarrja e tyre e sërishme në lëvizjen e mëtejme të ekonomisë.

ПОТРЕБА ОД НОВ СТРАТЕГИСКИ ПРИСТАП НА ПРОТИВПОЖАРНАТА ЗАШТИТА И СПРАВУВАЊЕТО СО КРИЗИ

ЗЕЛС упати барање до Владата на Република Македонија и до Министерството за внатрешни работи, за потребата од подготвување на нова стратегија за противпожарна заштита и справување со кризи, со која долгорочно ќе се утврди прашањето на централизирано управување со системот на противпожарна заштита, што би подразбирало и управување со регионални/територијални противпожарни единици, каде општините би го задржале правото на организирање и поддршка на доброволни противпожарни друштва. Во писмото беше посочена потребата, дека притоа особено треба да се обрне внимание на капацитетите и финансиските средства кои досега беа ставени на располагање на општините за оваа намена.

Исто така, ЗЕЛС упати барање и до Министерството за внатрешни работи и до Министерството за информатичко општество и администрација, да го признае статусот на територијални противпожарни единици (ТППЕ) во општините: Македонска Каменица, Старо Нагоричане, Ранковце и Кривогаштани, веќе формирани во согласност со Законот кој важел во времето на нивното основање и истото да го потврди со давање на со-

NEVOJË NGA QASJE E RE STRATEGJIKE KUNDREJT MBROJTJES KUNDËR ZJARRIT DHE MENAXHIMIT ME KRIZA

BNJVL në Qeverinë e Republikës së Maqedonisë dhe Ministrinë për punë të brendshme dërgoi kërkesë për nevojën e përgatitjes së strategjisë së re për mbrojtje kundër zjarrit dhe menaxhim me krizat, me të cilën në mënyrë afatgjate do të përcaktohet çështja e menaxhimit të centralizuar të mbrojtjes zjarrfikëse që nënkupton edhe menaxhimin me njësitë rajonale/territoriale zjarrfikëse, ku komunat do të mbanin të drejtën e organizimit dhe përkrahjes së shoqatave vullnetare zjarrfikëse. Në letrën e dërguar u përmend nevoja se gjatë kësaj në veçanti duhet të kenë kujdes mbi kapacitetet dhe mjetet financiare të cilat deri më tani u vendosën në dispozicion të komunave për këtë dedikim.

Gjithashtu, BNJVL dërgoi kërkesë edhe në Ministrinë për punë të brendshme dhe Ministrinë për shoqëri informatike dhe administratë të pranojë statusin e njësive territoriale zjarrfikëse (NJTZF) në komunën e: Makedonska Kamenica, Staro Nagorichane, Rarnkovcë dhe Krivogashtanë, tashmë të formuara, konform Ligjit që ka qenë valid gjatë themelimit të tyre dhe njëkohësisht të përcaktojë me dhë-

гласност на актот за систематизација, каде ќе бидат потврдени работните места на пожарникарите вработени во овие противпожарни единици.

Овие барања произлегоа од дискусијата што ја водеше Управниот одбор на ЗЕЛС на четвртата седница, по упатено барање за поддршка во разрешување на проблемите со функционирањето на територијалните противпожарни единици во споменатите четири општини. Со изменувањето и дополнувањето на Законот за пожарникарство, се ограничи правото на општините кои не се опфатени со овој пропис, самостојно да формираат противпожарни единици. Градоначалниците на овие четири општини доставија иницијатива за усогласување на прописите на начин што постојните, веќе формирани противпожарни единици, ќе го задржат својот статус, при што го информирале и директорот на Дирекцијата за заштита и спасување за актуелниот проблем, кој ги упатил на утврдување на став во рамките на ЗЕЛС кој дополнително би бил доставен до таа институција. Дополнително, проблемот се јавува и во постапката на усогласување на звањата и работните места на вработените пожарникари во овие противпожарни единици, кои не можат да добијат согласност од надлежното Министерство за информатичко општество и администрација, заради немање основ за утврдување на вакви работни места, согласно Законот за пожарникарство. Овие четири противпожарни единици се формирани во периодот на важење на старите прописи, а противпожарните единици ги формирале со донаторска помош, при што вработените пожарникари биле обучени по најсовремени стандарди. За потребата од продолжување со постоење на овие единици, во конкретните четири општини, зборува и искуството со нивната висока ефикасност заради конфигурацијата на теренот, оддалеченоста од урбаните центри, патната инфраструктура итн. Со ваквата сложена ситуација, во која се наоѓаат овие општини, постои пречка за основана исплата на плати и надоместоци на вработените во овие противпожарни единици.

Беше посочено дека е општ проблемот со противпожарните единици во делот на исплатите на платите и надоместоците за пожарникарите, поради несоодветен пренос на средства со наменската дотација која се изготвува од страна на Министерството за внатрешни работи. Со актот за преземање на противпожарните единици од страна на општините со процесот на децентрализација, се утврдил и тогашниот број на вработени, по што, секое заминување на превземени вработени во пензија или престанување на работниот однос по друг основ, се смета дека врз основа на Закон, престанала обврската на државата да пренесува средства од буџетот за превземиот вработен. Оттука, наменската дотација за општините, каде што постојат ТППЕ тековно се намалува, а секое ново вработување или пополнување на упразнето работно место е на товар на буџетот на општината. Стандардот утврден со Закон, од своја страна уредува дека е потребно да биде вработен по еден пожарникар на секои 1.500 граѓани, што тешко може да го достигнат општините чија што обврска е утврдена со Закон.

Дополнително, општините во кои постојат противпожарни единици секогаш се должни да покриваат површини и на неколку соседни општини, заради што настануваат големи трошоци. Растојанието кое противпожарното возило треба да го поми-

nien e pajtueshmërisë së aktit për sistematzim, ku do të përcaktohen vendet e punës së zjarrfikësve të punësuar në këto njësi zjarrfikëse.

Këto kërkesa rrodhën nga diskutimi që u mbajt në Bordin drejtues të BNJVL-së në seancën e katërt pas kërkesës së dërguar për mbështetje në zgjidhjen e problemeve me funksionimin e njësive territoriale zjarrfikëse në katër komunitat e lartpërmendura. Me ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit për zjarrfikëse u kufizua e drejta që komunitat të cilat nuk janë përfshirë me këtë dispozitë, në mënyrë të pavarur të formojnë njësi zjarrfikëse. Këto komuna tashmë kanë informuar Drejtorin e Drejtorisë për mbrojtje dhe shpëtim për çështjet aktuale, që ka dërguar për miratim të qëndrimit në kuadër të BNJVL-së, i cili në mënyrë plotësuese do të dërgohej në atë institucion. Problemi paraqitet edhe në procedurën për harmonizimin e titujve dhe vendeve të punës të zjarrfikësve të punësuar në këto njësi zjarrfikëse, të cilët nuk mund të marrin pajtueshmëri nga Ministria për shoqëri informatike dhe administratë për shkak të mungesës së bazës për përcaktim të vendeve të këtyllat të punës konform Ligjit për zjarrfikës. Këto katër njësi zjarrfikëse janë formuar në periudhën e dispozitave të vjetra të vlefshme, ndërsa njësitë zjarrfikëse i kanë formuar me ndihëm e donatorëve me ç'rast zjarrfikësit e punësuar kanë qenë të trajnuar në standardet më moderne. Për nevojën nga vazhdimi i ekzistencës të këtyre njësive në katër komunitat konkrete flet edhe përvoja me efikasitetin e tyre të lartë për shkak të konfigurimit në teren, largësia nga qendrat urbane, infrastruktura etj. Me një situatë të këtyllat të ndërlikuar që ndodhen komunitat, ekzistojnë pengesa për themelimin e pagesës së rrogave dhe kompensimeve të të punësuarve në këto njësi zjarrfikëse.

I përgjithshëm është problemi me njësitë zjarrfikëse në pjesën e pagesës së rrogave dhe kompensimeve për zjarrfikës për shkak të transferimit më adekuat të mjeteve me dotacionin për dedikim që është hartuar nga ana e Ministrisë për punë të brendshme. Me aktin për ndërmarrjen e njësive zjarrfikëse nga ana e komunave me procesin e decentralizimit, është përcaktuar edhe numri i dikurshëm i të punësuarve me ç'rast çdo shkuarje të të punësuarve në pension ose pushimit të marrëdhënies së punës në bazë tjetër, konsiderohet se në bazë të Ligjit ka pushuar obligimi i shtetit të barti mjete nga buxheti për të punësuarin. Që këtu dotacioni me dedikim për komunitat ku ekzistojnë NJTZF rrjedhimisht zvogëlohet, ndërsa çdo punësim i ri ose plotësim i vendit të zbrazët është në barrë të buxhetit të komunës. Standardi u përcaktua me Ligj nga ana e tij rregullohet se është e nevojshme të punësohet nga një zjarrfikës të çdo 1.500 qytetarë, që rëndë mund t'a arrijnë komunitat obligimi i të cilave përcaktohet me Ligj.

Komunitat në të cilat ekzistojnë njësi zjarrfikëse çdoherë janë të obliguara të mbulojnë sipërfaqet dhe në disa komuna fqinje që krijohen shpenzime të mëdha. Distanca që automjetet zjarrfikëse duhet t'a kalojë që të arrijnë në lokacionin e zjarrit ose fatkeqësisë ndonjëherë është me largësi edhe prej 40 kilometrash në një drejtim, distanca që gjeneron shpenzimet por edhe e cila shprehet në efikasitetin

не за да стигне на локацијата на пожарот или сообраќајната незгода, понекогаш е со оддалеченост и од 40-тина километри во еден правец, дистанца која генерира трошоци, но и која се одразува на ефикасноста на единиците при интервенцијата. Токму затоа, малите општини треба да бидат мотивирани да отвораат свои единици, заради поголема ефикасност во справувањето со незгодите.

Губењето на средствата од наменската дотација, но и неможноста истата соодветно да се зголеми со нови вработувања сходно на потребите на секоја противпожарна единица, ги одвраќа општините од вработување на потребниот број на пожарникари, затоа што истите треба да бидат и финансиски соодветно надоместени од буџетите на општините.

Со иницијативата од неколкуте општини, се отвори прашањето дали има потреба да се востановат противпожарни единици и во други општини кои се далеку од седиштето на сегашните единици, или можеби е потребно да се размислува да се отворат подрачни служби како истурени одделенија на постојните единици со по неколку пожарникари. Потребно е да се отвори дијалог со надлежното Министерство и Дирекцијата за заштита и спасување заради непостоење на ваков стандард. Дополнително, се укажа и на потребата да се посвети внимание и на развојот и подготвеноста на волонтерските друштва кои треба да се вклучат во системот на противпожарна заштита и справување со незгоди на соодветен начин.

Евидентна е и некоординираноста на службите кои треба да излезат на лице место на незгода или пожар, заради тоа што се случува на лице место да пристигне противпожарно возило од една општина, медицинско возило од друга општина и сообраќајна полиција од трета. Затоа е потребно да постои и градација на противпожарните сили и спасители со регионален пристап, а особено да се користи единствен систем на фреквенции заради координација на службите. Постои и проект на Министерството за внатрешни работи кој општините треба да го искористат заради подобрување на состојбите.

Генерално, членовите на Управниот одбор на ЗЕЛС на четвртата седница констатираа дека проблемите треба да се поделат во два дела. Прво е прашањето дали противпожарните единици на овие четири општини е оправдано да згаснат, а второ е прашањето дали општината реално може да го издржи организирањето и непреченото функционирање, надградба и висок стандард на противпожарна заштита или треба да се размислува оваа надлежност да биде преземена од државата.

Исто така, општините се постојано изложени на парични побарувања поради организирано утужување од страна на вработените во противпожарните единици кои организирано, преку синдикат водат постапки за надомест на неисплатени средства, а како резултат на неусогласена сметководствена пресметка на платите, но и неисплатени средства за прекувремена работа. Чест е случајот кога постои и самоволно овозможување за користење на прекувремени часови работа, заради поголем основ за надомест. Сите овие изнесени размислувања и ставови упатија на потребата за комплетна анализа на состојбите во оваа област од секој аспект, и воведување на нов стратегиски пристап, заради што беа упатени и барања до надлежните институции

е нјесисе гжатe интервенит. Пикерисхт пер кетe комунат е vogla duhet te jene te motivuara te hapin njesi te tyre per shkak te efikasitet per menaxhim me fatkeqesite.

Humbja e mjeteve nga dotacionet me dedikim, por edhe pamundësia që e njëjta në mënyrë adekuatë të rritet me punësime të reja konform nevojave të çdo njësie zjarrfikëse, i kthen komunitat nga punësimet e numrit të nevojshëm të zjarrfikësve prandaj të njëjtët duhet të jenë edhe financiarisht të kompensuar në mënyrë adekuatë nga buxhetet e komunave.

Me iniciativë të disa komunave, propozohet që BNJVL edhe në mënyrë plotësuese të hapë çështjen ose të ketë nevojë të vendosë njësi zjarrfikëse edhe në komuna tjera të cilat janë larg nga selia e njësive të tashme zjarrfikëse, ose ndoshta është e nevojshme të mendohet të hapen shërbime krahnore si të shpërndara në njësitet ekzistuese janë nga disa zjarrfikës. Është e nevojshme të hapet dialog me kompetencë të Ministrisë dhe Drejtorisë për mbrojtje dhe shpëtim për shkak të mosekzistimit të një standardi të këtillë. Që këtu përmendet edhe nevojata të kushtohet vëmendje edhe në zhvillimin dhe përgatitjen e shoqërive vullnetare të cilat duhet të përfshihen në sistemin e mbrojtjes zjarrfikëse dhe menaxhim me fatkeqesitet në mënyrë adekuatë.

Është evident edhe koordinimi i shërbimeve të cilat duhet të dalin në vendngjarje të fatkeqesish ose zjarrit, për ç'arsye ndodh që në vendngjarje të arrijë automjeti prej një komune, automjet mjekësor nga ndonjë komunë tjetër dhe polici e komunikacionit nga ndonjë e tretë, prandaj është e nevojshme edhe gradacion i forcave zjarrfikëse dhe shpëtiesve me qasje rajonale, ndërsa veçanërisht t'a shfrytëzojë sistemin e vetëm të frekuencave për shkak të koordinimit të shërbimeve. Ekziston dhe projekt i ministrisë për punë të brendshme të cilin komunitat duhet t'a shfrytëzojnë për shkak të përmirësimit të gjendjeve.

Në përgjithësi u konstatua se problemet duhet të ndahen në dy pjesë. E para është çështja nëse njësitet zjarrfikëse në këto katër komuna është arsyeshme të shuhet, e dytë është çështja se komuna realisht mund t'a mbajë organizimin dhe funksionimin e papenguar, avancimin dhe standardin e lartë të mbrojtjes zjarrfikëse ose duhet të mendohet që kjo kompetencë të ndërmerret nga shteti.

Komunitat në vazhdimësi janë u eksponohen kërkesave në para, për shkak të padisë organizative nga ana e të punësuarve në njësitet zjarrfikëse të cilat në mënyrë të organizuar, përmes sindikatës mbajnë procedurë të rrugave dhe mjetet e papaguara për punë pas orarit të punës. I shpeshtë është rasti kur ekziston edhe mundësim i vullnetar për shfrytëzimin e orëve të punës pas orarit për shkak të kompensimit më të madh. Të gjitha këto mendime dhe qëndrime çuan drejt nevojës për analizë komplete të gjendjeve në këtë lëmi nga ky aspekt dhe vendosja e qasjes së re strategjike për ç'arsye u dërguane dhe kërkesa në institucionet kompetente.

ЗАКОНОТ ЗА ПОСТАПУВАЊЕ СО БЕСПРАВНО ИЗГРАДЕНИ ОБЈЕКТИ НЕ ТРЕБА ДА БИДЕ ПРОДОЛЖУВАН-УПАТЕНО БАРАЊЕ НА ЗЕЛС ДО ВЛАДАТА И МТВ

Управниот одбор на ЗЕЛС, писмено укажа до Владата на Република Македонија и до Министерството за транспорт и врски, дека секое пролонгирање на роковите за постапките за легализација, во целост спречува креирање на политики на урбан развој на општините. Од тие причини, ЗЕЛС смета дека важноста на Законот за постапување со бесправно изградени објекти, не треба да биде продолжуван. Во писмото ЗЕЛС, исто така достави барање до Министерството за транспорт и врски, како второстепен орган во постапките по објавените донесени акти врз основа на овој Закон, да го земе во предвид укажувањето на сериозната злоупотреба на законските одредби, со лажно прикажување на фактичката состојба, за времето на изградба на објектите, кои се предмет на легализација, со лажно давање на изјава заради создавање на факти во прилог на барателот, за да се уважи поднесеното барање. Во писмото беше посочено, дека Управниот одбор му укажува на Министерството за транспорт и врски, како второстепен орган во оваа постапка, да ги земе за веродостојни изведените докази во постапката за легализација и да даде верба на доказите кои ги извеле органите на единиците на локалната самоуправа, вклучително и користењето на алтернативни јавно достапни софтверски алатки.

Овие барања, произлегоа од заклучокот на Управниот одбор на ЗЕЛС, донесен по дискусијата на четвртата седница, кога беше посочено дека општините имаат огромен број на предмети за легализација на бесправно изградени објекти. Притоа, најголемиот проблем се јавува во примената на утврдената постапка со Законот, каде што во случај кога не постои доказ дека објектот е изграден пред 1 септември 2011 година, барателот треба да даде изјава под кривична и материјална одговорност, со која го потврдува овој факт, а Комисијата која ја спроведува постапката, треба да предложи донесување на Решение за правен статус на објектот. Општините, немајќи можност да извршат проверка на времето на градбата на објектот, користат алтернативни алатки, како што е јавно – достапната апликација GOOGLE MAPS, при што соодветно и одлучуваат и евентуално го одбиваат барањето. Во постапка пред второстепен орган, се јавуваат одредени предизвици со овој доказ, поради што има случаи кога предметот се враќа на повторно постапување. Општината нема правен стандард, ниту правно становиште утврдено од страна на надлежен орган, кое ќе може да го земе како веродостојно, при оценувањето на фактите во постапката. И дополнително, со последните измени на Законот не е јасна временската границата, до кој рок градбите кои биле изградени можат да бидат предмет на легализација.

Исто така, беше укажано и на потребата општините да алоцираат поголем број од своите расположливи човечки ресурси, за побрзо спроведување на постапките по поднесено барање за легализација, заради повеќето придобивки од легализираните објекти, а особено утврдувањето на данокот на имот како приход на општината.

LIGJI PËR TË VEPRUAR ME OBJEKTET E NDËRTUARA PA LEJE NUK DUHET TË VAZHDOJË -KËRKESA E DËRGUAR E BNJVL-SË NË QEVERI DHE MTL

Bordi drejtues kërkon nga Qeveria e RM dhe Ministria për transport dhe lidhje si Organ i shkallës së dytë në procedurat pas akteve të miratuara në bazë të Ligjit për legalizim të objekteve të ndërtuara pa leje të merr parasysht keqpërdorimin serioz të dispozitave ligjore për shkak të asaj se lëndë legalizimi me dhënie të rrejshme të deklaratës për shkak të krijimit të fakteve në shtojcë të kryesuesit për shkak të kërkesës së parashtruar. Bordi drejtues i shpjegon Ministrisë për transport dhe lidhje si organ të shkallës së dytë për këtë procedurë t'i merr si valide argumentet e dhëna në procedurën për legalizim dhe të jep besim të argumenteve të cilat i kanë realizuar organet e njëjseve të vetëqeverisjes lokale, përfshirë edhe shfrytëzimi i veglave alternative me qasje publike.

Këto kërkesa rrodhën nga konkluzionet e Bordit drejtues të BNJVL-së, të miratuar pas diskutimit të seancës së katërt, kur u përmend se komunat kanë numër tejet të madh të lëndëve për legalizim të objekteve të ndërtuara pa leje. Problemi më i madh paraqitet në procedurën e përcaktuar me Ligj ku në rast kur nuk ekziston dëshmi se obјекti është ndërtuar para 1 shtatorit, 2011, kërkuiesi duhet të jep deklaratë me përgjegjësi penale dhe materiale me të cilën përcaktohet se ky fakt, kur Komisioni e zbaton procedurën duhet të propozojë miratim të Vendimit për status juridik të obјекtit në fjalë. Komunat, duke pasur parasysht të kryejnë kontrole të kohës së ndërtimit të obјекtit, shfrytëzojnë vegla alternative siç është aplikacioni i arrihshtëm GOOGLE MAPS me ç'rast në mënyrë adekuate vendosin dhe eventualisht refuzojnë kërkesën. Në procedurën para organit të shkallës së dytë, argumenti për ndërtimin e obјекtit në periudhë të caktuar me shfrytëzimin e veglës softuerike paraprakisht të përmendur, nuk pranohet si dëshmi, akti i miratuar me të cilin refuzohet kërkesa anulohet dhe lënda kthehet në veprim të serishëm. Komuna nuk ka standard ligjor e as bazë ligjore të përcaktuar nga ana e organit kompetent që do të mund t'a marrë si valid gjatë vlerësimit të fakteve në procedurë. Me ndryshimet e fundit në Ligj nuk është i qartë kufiri kohor, në afatin e së cilit ndërtimet të cilat kanë ndërtuar mund të jenë lëndë legalizimi.

Gjithashtu u përmend edhe nevojа që komunat të locojnë numër të madh të resurseve të disponueshme njerëzore lidhur me zbatimin e procedurave pas kërkesës së parashtruar për legalizim për shkak të përfitimeve nga obјекtet e legalizuara, ndërsa veçanërisht përcaktimi i tatimit të pronës si e hyrë e komunave.

ЗЕЛС УПАТИ БАРАЊЕ ДО АКН И ДО МФ ЗА ОБЕЗБЕДУВАЊЕ НА БЕСПЛАТНА УСЛУГА ЗА РЕДОВНО УСОГЛАСУВАЊЕ НА ЕВИДЕНЦИЈА НА НЕДВИЖЕН ИМОТ НА ОПШТИНИТЕ

Во согласност со Законот за даноците на имот, општините се должни да ги усогласат податоците од своите евиденции на недвижен имот со податоците во јавните книги при Агенцијата за катастар на недвижности на Република Македонија. Притоа, за оваа законска обврска, општините плаќаат огромни парични средства за услугата на Агенцијата, односно за користењето на податоците од оваа институција треба да одвојат и до неколку милиони денари од својот буџет. Во спротивно, доколку овие податоци не се обезбедат, општината нема да може да утврди данок на имот, а со тоа повторно може да изгуби многу средства на годишна основа. Од тие причини, по дискусијата на Управниот одбор, на четвртата седница, за оваа состојба, ЗЕЛС достави барање до Агенцијата за катастар на недвижности и до Министерството за финансии, дека оваа услуга на општините треба да им биде обезбедена бесплатно.

ЗЕЛС ПОДГОТВИ ОБУЧУВАЧИ ЗА РОДОВО ОДГОВОРНО БУЏЕТИРАЊЕ НА ЛОКАЛНО НИВО

Претставнички од работната група за родова еднаквост при ЗЕЛС, се стекнаа со сертификат за успешно завршената обука за обучувачи за родово одговорно буџетирање на локално ниво. Обуката ја организираше ЗЕЛС во рамките на проектот “Зајакнување на капацитетите за родово одговорни политики и буџетирање на локално ниво”. Со оваа активност, мрежата на обучувачи се зголеми за десет нови обучувачи кои се создаваат во рамки на регионалниот проект на UN Women “Промоција на родово одговорни политики и буџети во Југоисточна Европа”, финансиски поддржан од Австриска развојна агенција и Швајцарската агенција за развој и соработка.

Во текот на тридневната обука (26-28 март, 2018 година) што се одржа во Велес, членовите на работната група за родова еднаквост при ЗЕЛС, се запознаа со циклусот на учење на возрасни, што претставува презентацијата, методите и алатките за партиципативен пристап на учење на родова еднакви концепти, како и за партиципативно учење на родова интеграција. Исто така, се запознаа со начинот на собирање и анализирање на родова статистика, кои се родови индикатори, кои методи и алатки се користат за воведување на родови во локалните политики и други слични содржини од оваа област. Ангажираните експерти од UN Women канцеларијата во Скопје, во фокусот на обуката ги ставија техниките и алатките кои може да ги користат обучувачките, за да организираат ефективна и интересна обука за учесниците. Она што учесничките го научија на обуката имаа можност последниот ден

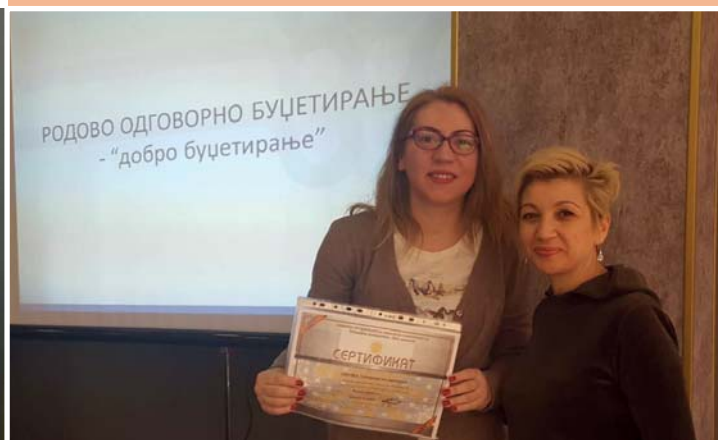
BNJVL ДЕРГОИ КЕРКЕСЕ НЌ АКР ДНЕ МР ПЌР СИГУРИМИН Е ШЌРБИМИТ ФАЛАС ПЌР HARMONIZIM ТЌ РРЕГУЛТ ТЌ EVIDENCЌС СЌ PRONЌС СЌ PATUNDSHME ТЌ KOMUNAVE

Konform Ligjit pЃr tatime тЃ pronЃs komunat janЃ тЃ obliguara t'i harmonizojnЃ тЃ dhЃnat nga evidencat e tyre тЃ pronЃs сЃ patundshme me тЃ dhЃnat e librave publikЃ нЃ kuadЃr тЃ Agjensionit pЃr kadastЃr тЃ patundshmЃrive тЃ RepublikЃs сЃ MaqedonisЃ. MegjithatЃ, me kЃтЃ obligim ligjor, komunat paguajnЃ mjete tejet тЃ mЃdha тЃ parave pЃr shЃrbimin e Agjensionit, respektivisht pЃr shfrytЃzimin e тЃ dhЃnave nga institucioni нЃ fjalЃ, duhet тЃ ndajnЃ edhe nga disa milion denarЃ nga buxheti i tyre. NЃ тЃ kundЃrtЃn, pЃrderisa kЃтЃ тЃ dhЃna nuk sigurohen komuna nuk do тЃ mund тЃ pЃrcaktojЃ tatimin e pronЃs, ndЃrsa e nјЃjta sЃrish mund тЃ humb shumЃ mjete нЃ bazЃ vjetore. PЃr kЃтЃ arsye, pas diskutimit тЃ Bordit drejtues, нЃ seancЃn e katЃrt pЃr kЃтЃ gjendje, BNJVL parashtroi kЃrkесЃ нЃ Agjensionin pЃr kadastЃr тЃ patundshmЃrive dhe MinistrinЃ pЃr financa se kЃтЃ shЃrbime тЃ komunave duhet тЃ sigurohen falas.

BNJVL ПЌРГАТИТИ ТРАЈНУЕС ПЌР БУХЕТИМ ПЌРГЈЕГЈЌС ПЌР BARAZI GJINORE НЃ NIVEL LOKAL

PЃrfaqЃsueset e Grupit punues pЃr barazi gjinore нЃ kuadЃr тЃ BNJVL-sЃ morrЃn certifikatЃn pЃr trajnimin e pЃrfunduar me sukses pЃr trajnuesit e buxhetimit pЃrgjegјЃs pЃr barazi gjinore нЃ nivel lokal qЃ BNJVL e organizoi нЃ kuadЃr тЃ projektit „PЃrforcim i kapaciteteve pЃr politika pЃrgjegјЃse pЃr barazi gjinore dhe buxhetim pЃrgjegјЃs pЃr barazi gjinore нЃ nivel lokal“. Me kЃтЃ aktivitet, rrjeti i trajnuesve rritet pЃr dhjetЃ anЃtarЃ тЃ ri, trajnues тЃ cilЃт krijohen нЃ kuadЃr тЃ projektit rajonal тЃ UN Women „Promovim i politikave dhe buxhete pЃrgjegјЃse pЃr barazi gjinore нЃ EvropЃn Juglindore“, me pЃrkrahje financiare тЃ Agjensionit austriak pЃr zhvillim dhe Agjensioni zviceran pЃr zhvillim dhe bashkЃpunim.

GjatЃ trajnimit treditor qЃ u mbaj mЃ 26-28 mars, 2018, нЃ Veles, anЃtarЃt e Grupit punues pЃr barazi gjinore нЃ kuadЃr тЃ BNJVL-sЃ u informuan me ciklin e mЃsimит тЃ тЃ rriturve, mЃsuan q'ЃshtЃ prezantimi, cilat janЃ metodat dhe veglat pЃr qasje participative тЃ mЃsimит тЃ koncepteve тЃ barabarta gjinore, si dhe pЃr mЃsim participativ тЃ integritimit gjinor, si mblihdhet dhe analizohet statistika gjinore, cilat janЃ indikatorЃt gjinorЃ, cilat metoda dhe vegla shfrytЃzohen pЃr vendosjen e gjinisЃ нЃ politikat lokale dhe pЃrmbajtjet tjera nga lЃmia e barazisЃ gjinore dhe buxhetimit pЃrgjegјЃs pЃr barazi gjinore. Angazhimi i UN Women – zyra нЃ Shkup pЃr dЃrgесЃn e kЃtij trajnimi vendosЃn fokus edhe нЃ teknikat dhe veglat тЃ cilat mund t'i shfrytЃzojnЃ trajnuesit qЃ нјЃ trajnim тЃ jetЃ effektiv dhe interesant pЃr pjesЃmarrЃsit. AtЃ qЃ pjesЃmarrЃ-

да го презентираат во парови, кога самите подготвуваа обука и истата ја презентираа пред присутните. Потоа следеше самоевалвација, но и евалвација од останатите учесници. Беше констатирано дека е потребно уште мало доусовршување на вештините при презентирањето, со цел во блиска иднина самостојно да испорачуваат обуки од оваа област, на колегите од другите општини или во нивната општина, што е всушност и целта на ЗЕЛС, при преземањето на сите овие активности.

ДЕЛЕГАТИТЕ ОД ЗЕЛС УЧЕСТВУВАА НА 34-ТА СЕСИЈА НА СОВЕТОТ НА ЕВРОПА

Двајца градоначалници од тричлената делегација на ЗЕЛС во Советот на Европа: Наташа Петровска, градоначалничка на Општина Битола и Коста Јаневски, градоначалник на Општина Струмица, заедно со извршната директорка на ЗЕЛС, Душица Перишиќ, учествуваа на 34-та сесија на Конгресот на локални и регионални власти, при Советот на Европа, што се одржа на 27 и 28 март 2018 година во Стразбур (Франција). Сесијата беше посветена на темата „Управување базирано на правата на локалните и регионалните власти“. Посебно внимание беше посветено на новата алатка за промовирање на човековите права на локално и регионално ниво во Европа-„Прирачник на човекови права“, во кој се дадени примери за добри практики, што се веќе спроведени во многу европски градови. Првиот том се фокусира на три особено ранливи категории: бегалци, баратели на азил и мигранти; Роми и патници; и ЛГБТИ луѓе. Вклучена е и правната рамка и улогата што може да ја имаат локалните и регионалните власти, како и 65 добри практики кои се спроведуваат во повеќе од 25 земји. Овој Прирачник е прв во серија која ќе ги покрива другите групи или теми и ќе биде дополнета со интернет платформа, која ќе им овозможи на другите европски градови да ги споделат своите искуства во човековите права. Конгресот ги повика локалните и регионалните власти и нивната администрација, да го усвојат и да го користат Прирачникот.

На вториот ден од сесијата, Карим Ван Овермајер од Белгија, го презентираше нацрт –извештајот и препораката за локалните избори во Република Македонија, одржани на 15 октомври 2017 година. Беше посочено дека, Конгресот го поздравува фактот, дека локалните избори, во голема мера биле добро организирани и во согласност со меѓународните стандарди и покрај некои процедурални неправилности. Денот на изборите минал во уредна и смирена атмосфера, на која му претходела конкурентна кампања. Посочено беше дека е постигнат напредок, особено во однос на балансирано медиумско покривање на кампањата, но дека постои дополнителна потреба за нивна професионализација. При тоа Конгресот предлага понатамошни подобрувања во однос на изборниот процес, зајакнување на интегритетот на процесот на донесување на одлуки на ниво на Државна изборна комисија и натамошно деполитизирање на ДИК, како и подобрувања на одредени законски одредби кај појавените изборни спорови.

Интересно беше и излагањето на заменик –градоначалникот на Париз за меѓународни односи и Франкофонија, Патрик Клуѓмајн, на темата „Градоначалниците под притисок“. Советот на Европа е водечка организација за заштита на човековите права, демократијата и владеењето на правото, а во неа членуваат 47 земји, со над 800 милиони жители.

set e mësuan në trajnim patën mundësi që ditën e fundit t'a prezantojnë në çifte, kur vetë përgatitën trajnim dhe i njëjtë u prezantua nga të gjithë pjesëmarrësit. U konstatua se është i nevojshëm një avancim i vogël i aftësie prezantuese me qëllim që në të ardhmen e afërt të dërgohen trajnime nga kjo lëmi, ndaj kolegëve nga komunat tjera ose komuna e tyre, që në të vërtetë është edhe qëllimi i BNJVL-së gjatë ndërmarrjes së të gjitha aktiviteteve të këtilla.

DELEGATË NGA BNJVL MORRËN PJESË NË SESIONIN E 34-TË TË KËSHILLIT TË EVROPËS

Dy kryetarë të komunave nga delegacioni tre anëtarësh i BNJVL-së në Këshillin e Evropës: Natasha Petrovska, kryetar i komunës së Manastirit dhe Kosta Janevski, kryetar i komunës së Strumicës, së bashku me drejtorin e BNJVL-së, Dushica Perishiq, morrën pjesë në sesionin e 34-të të Kongresit të pushteteve lokale dhe rajonale të Këshillit të Evropës, që u mbajt në Vjenë (Austri) më 26 dhe 27 shkurt, 2018, në Strazbur (Francë). Sesioni i u dedikua temës „Menaxhim i bazuar në të drejtat e pushteteve lokale dhe rajonale“. Vëmendje e veçantë i u përkushtua veglës së re për promovim të të drejtave në nivel lokal dhe rajonal në Evropë - „Doracak i të drejtave të njeriut“ në të cilin janë dhënë shembuj për praktika të mira që tashmë janë zbatuar në shumë qytete evropiane. I pari fokusohet në tre kategori të rrezikuara: refugjatët, kërkuesit e azilit dhe imigrantët; Romët dhe udhëtarët; dhe personat LGBTI. Është përfshirë edhe korniza juridike dhe roli që mund t'a kenë pushtetet lokale dhe rajonale, si dhe 65 praktika të mira të cilat zbatohen nga 25 vende. Ky Doracak është në serinë e parë që do t'i mbulojë grupet tjera ose temat dhe do të plotësohet me platformë interneti që do t'u mundësojë qyteteve tjera evropiane t'i ndajnë përvojat në të drejtat e njeriut. Kongresi i ftoi pushtetet lokale dhe rajonale dhe administratën e tyre, t'i miratojnë dhe shfrytëzojnë Doracakun.

Në ditën e dytë nga sesioni Karim Van Overmajer, nga Belgjika prezantoi projekt-raportin dhe rekomandimin e zgjedhjeve lokale në RM, të mbajtura më 15 tetor, 2017. U përmend se Kongresi përshëndet faktin se zgjedhjet lokale, në masë të madhe kanë qenë të organizuara edhe konform standardeve ndërkombëtare dhe krahas disa parregullsive procedurale. Dita e zgjedhjeve ka kaluar në atmosferë të rregullt dhe të qetë, së cilës i priu fushata konkurrense. U përmend se është arritur avancim veçanërisht lidhur me mbulimin e balancuar meditativ të fushatës, por se ekziston nevojë plotësuese për profesionalizmin. Pastaj Kongresi propozon përmirësim të mëtejshëm lidhur me procesin zgjedhor, përforsimi i integritetit të procesit të miratimit të vendimeve në nivel të Komisionit shtetëror zgjedhor dhe depolitizimi i KSHZ-së, si dhe përmirësimi i dispozitave të caktuara zgjedhore te kontestet e paraqitura zgjedhore.

Interesant ishte edhe fjalimi i zëvendës-kryetarit të Parisit për marrëdhënie ndërkombëtare dhe Frankofoni, Patrik Klugmajn, me temë „Kryetarët e komunave nën shtypje“. Këshilli i Evropës është organizatë udhëheqëse për mbrojtjen e të drejtave njerëzore, demokracisë dhe sundimit të të drejtës, ndërsa në të anëtare janë 47 vend, me mbi 800 milion banorë.

ГРАНТОВИ ЗА ПОДОБРУВАЊЕ НА КОНКУРЕНТНОСТА ВО ТУРИЗМОТ

На градоначалниците и на претставниците на туристичките компании, на 16 март 2018 година, во Владата на Република Македонија им беа претставени детали за учество на јавниот повик за аплицирање за доделување на грантови, за подобрување на конкурентноста на туризмот во Македонија. Станува збор за грант од Европската унија, преку ИПА 2 Програмата, во износ од 18 милиони евра и учество на Владата од 3,2 милиони евра. Средствата што ќе се доделуваат преку проектот за локална и регионална конкурентност за општините ќе бидат во висина од еден милион евра, доколку настапуваат сами или три милиони евра, ако настапуваат регионално. Од нив, 90 отсто ќе бидат грант, а 10 отсто сопствено учество. Општините кои веќе имаат готови проекти ќе имаат приоритет, а за оние кои немаат подготвено проектна документација предвидена е техничка помош за да ги подготват проектите.

Вториот јавен повик за доделување на грантовите е веќе објавен, а на него можат да конкурираат општините за инфраструктурни инвестиции, организациите од туристичкиот сектор, образовните установи и центрите за обука, како и локални мали и микро претпријатија од областа на туризмот.

Огласот за аплицирање е отворен, а изјавување на интерес, за интересираните треба да пројават најдоцна до 30 април годинава. Квалификуваните баратели ќе започнат со подготовка на целосни предлози до 28 мај годинава, а поднесување за целосни предлози за инфраструктурни инвестиции ќе биде до 6 август, за организации од туристичкиот сектор, образовните установи и центрите за обука до 16 јули, а за локални микро и мали претпријатија до 23 јули годинава.

Субвенционирање на изработка на локални стратегии за развој на туризмот за седум општини

Министерството за економија (МЕ) објави јавен повик за субвенционирање на седум општини, за изработка на локални стратегии за развој на туризмот. Право на учество имаат сите општини во земјата, кои немаат локални стратегии за туризам или периодот за кој биле изработени е истечен. Потребните документи за пријавување на општината се изнесени во јавниот повик на страната на Министерството за економија, каде се наоѓа и образец на Барање и Изјава (<http://economy.gov.mk/doc/2377>). Потребната документација се доставува до МЕ, Сектор за туризам и угостителство. Заинтересираните општини барањата треба да ги поднесат најдоцна до 23 април 2018 година, во Архивата на Министерството за економија.

Аплицирање за регионални проекти за Западен Балкан финансирани од Кралството Норвешка

Во рамките на проектната соработка на Република Македонија со Кралството Норвешка, отворена е можност за учество на корисници од нашата земја во регионални проекти, кои би биле финансирани со средства од Кралството Норвешка. Министерството за надворешни работи на оваа земја, на 07 март 2018 година, објави регионален повик за аплицирање за грант шема за Западен Балкан. Повикот ќе биде отворен до 17 април 2018 година. Аплицирањето се врши директно на интернет порталот на Министерството за надворешни работи на Кралството Норвешка, каде има детални информации за аплицирањето <https://grants.mfa.no/#call/921>. Главна цел на Норвешката развојна помош е владеење на правото и стабилност во регионот и подразбира: поблиска регионална соработка, вклучувајќи ги и земјите кои се членки на ЕУ; социо-економски развој, зголемен капацитет во животната средина/клима/енергија и социјално и економско вклучување на маргинализираните групи; помирување и спроведување на транзициска правда и друго.

GRANTE PËR PËRMIRËSIMIN E KONKURENCËS NË TURIZËM

Kryetarëve të komunave dhe përfaqësuesve të kompanive turistike, më 16 mars, 2018 në Qeverinë e Republikës së Maqedonisë i'u prezantuan detaje për pjesëmarrje në thirrjen publike për aplikim lidhur me ndarjen e granteve për përmirësim të konkurrencës në turizmin në Maqedoni. Bëhet fjalë për grante nga Bashkimi Evropian, përmes Programit IPA 2, në shumë prej 18 milion euro dhe pjesëmarrja e Qeverisë prej 3,2 milion euro. Mjetet që ndahen përmes Projektit për konkurrencë lokale dhe rajonale për komunat do të jenë në lartësi prej një milion euro, përderisa marrin pjesë vetë ose tre milion euro, nëse marrin pjesë në mënyrë rajonale. Prej tyre 90% do të jenë grant ndërsa 10% pjesëmarrje individuale. Komunat të cilat kanë projekte të gatshme do të kenë prioritet, ndërsa ato të cilat nuk kanë përgatitur dokumentacion projektues, parashikohet ndihmë teknike që t'i përgatisin projektet.

Thirrja e dytë publike për ndarjen e granteve tashmë e shpallur, ndërsa në të mund të konkurrojnë komunat për investime infrastrukturore, organizata nga sektori i turizmit, institucionet arsimore dhe qendrat për trajnim, si dhe ndërmarrjet e vogla dhe mikro nga lëmia e turizmit.

Shpallja për aplikim është e hapur, ndërsa shfaq interesim, që të interesuarit t'a shfrytëzojnë deri më 30 prill të këtij viti. Kërkesit e kualifikuar do të fillojnë përgatitjen e sfidave të tëra deri më 28 maj të këtij viti, ndërsa parashtrimi për sfidat e tëra për investimet infrastrukturore do të jenë më 6 gusht, për organizimin e sektorit turistik, institucionet arsimore dhe qendrat për trajnim deri më 16 korrik, ndërsa për ndërmarrjet e vogla dhe të mesme deri më 23 korrik të këtij viti.

Subvencionimi i hartimit të strategjike për zhvillim të turizmit, për shtatë komuna

Ministria për ekonomi (ME) shpalli thirrje publike për të subvencionuar 7 komuna për hartimin e strategjive lokale për zhvillim të turizmit. Të drejtë të pjesëmarrjes kanë të gjitha komunat në vend, të cilat nuk kanë strategji lokale për turizëm ose periudha për të cilën janë hartuar, ka kaluar. Dokumentet e nevojshme për paraqitjen e komunave, janë parashtruar në thirrjen publike në faqen e Ministrisë për ekonomi, ku ndodhet edhe formulari i Kërkesës dhe Deklarata (<http://economy.gov.mk/doc/2377>). Nevoja që dokumentacioni parashtrohet në ME, Sektori për turizëm dhe hotelieri. Komunat e interesuara kërkesat duhet t'i parashtrorin më së voni deri më 23 prill, 2018, në Arkivin e Ministrisë për ekonomi.

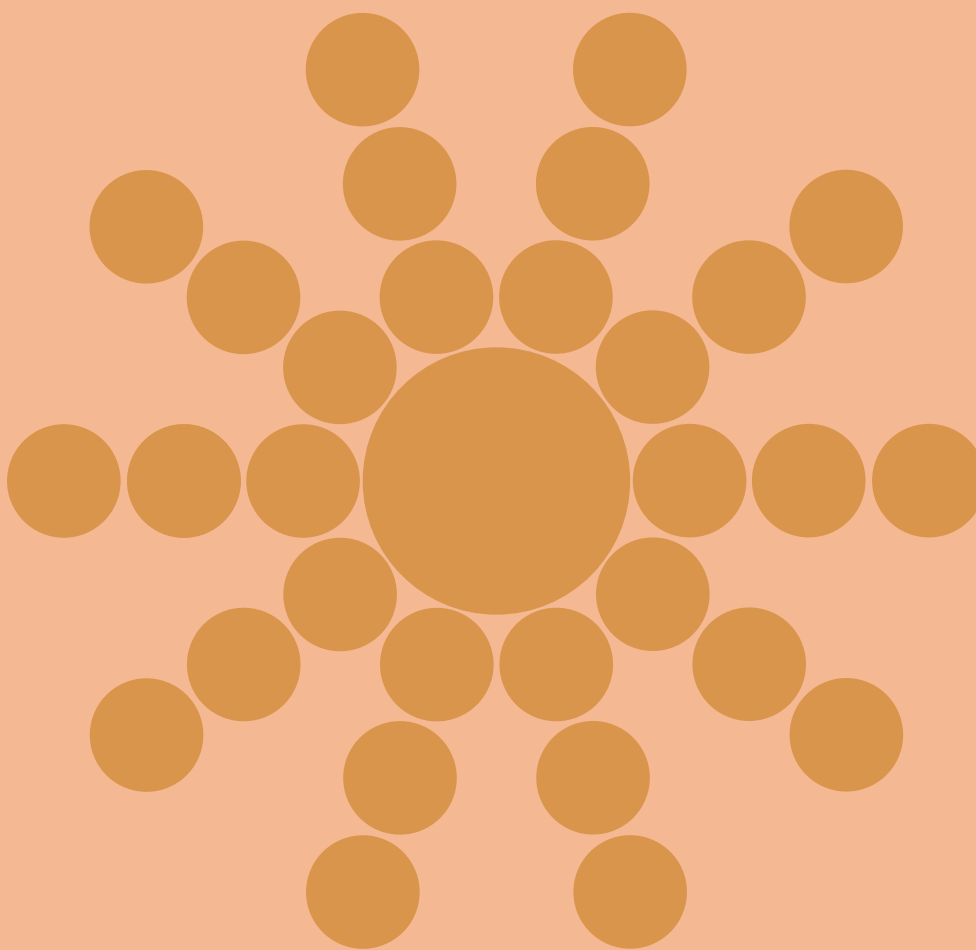
Aplikim për projektet rajonale për Ballkanin Perëndimor, të financuar nga Mbretëria e Norvegjisë

Në kuadër të bashkëpunimit projektues të Republikës së Maqedonisë me Mbretërinë e Norvegjisë, u hap mundësia për pjesëmarrjen e shfrytëzuese nga vendi jonë në projekte rajonale, të cilat do të financonin mjete nga Mbretëria e Norvegjisë. Ministria për punë të jashtme e këtij vendi, më 07 mars, 2018, shpalli thirrje rajonale për Grant Skemë për Ballkanin Perëndimor. Thirrja do të jetë e hapur deri më 17 prill, 2018. Aplikimi kryhet drejtpërdrejtë në portalin e Ministrisë për punë të jashtme të Mbretërisë së Norvegjisë ku ka informacione detajuese për aplikim <https://grants.mfa.no/#call/921>. Qëllimi kryesor i Ndihmës zhvillimore të Norvegjisë është qeverisja e së drejtës dhe stabilitetit në rajon dhe nënkupton: bashkëpunim më të afërt rajonal, përfshirë edhe vendet anëtare të BE-së, zhvillimi socio-ekonomik, rritja e kapaciteteve të mjedisit jetësor/klime/energji dhe përfshirja e grupeve të marginalizuara në aspektin social dhe ekonomik; zbatimi i drejtësisë tranzicionale etj.

ЗАЕДНИЦА НА ЕДИНИЦИТЕ НА ЛОКАЛНАТА САМОУПРАВА
НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

BASHKËSIA E NJËSIVE TË VETËQEVERISJES
LOKALE TË REPUBLIKËS SË MAQEDONISË

КОНТАКТ ИНФОРМАЦИИ:

тел. +389 (0)2 30 99 033 | факс: +389 (0)2 30 61 994
ул. Копенхагенска бр. 5, п.фах 32, 1000 Скопје, Република Македонија
contact@zels.org.mk | www.zels.org.mk

INFORMACIONE PËR KONTAKT:

tel. +389 (0)2 30 99 033 | faks: +389 (0)2 30 61 994
rr. „Kopenhagenska” nr. 5, F.P. 32, 1000 Shkup, Republika e Maqedonisë
contact@zels.org.mk | www.zels.org.mk